

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėntytia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 38

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y., Rugšėjo (September) 18, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVI

Kruvinas Puolimas Morokiečių

Lietuvos - Lenkijos Derybos Nesiseka

Pražuvės Hidroplanas Surastas

KRUVINAS PUOLIMAS MOROKIEČIŲ

Pereitos savaitės pabaigoje pranezai ir ispanai pradėjo net dviem frontais suderintą puolimą Morokos sukilėlių. Ir kadangi šitas puolimas pradėtas žymiai sustiprintomis jėgomis, tad morokiečiai prieš puolikus negali atsilaikyti ir todėl jie atstumi žymiai atgal, paimant svarbias jų tvirtoves ir žymesnius miestus. Šitas pranezų - ispanų suderintas puolimas eina visu savo žiaurumu ir yra stačiai kruvinu pasikėsiniu galutinai išnaikinti Morokos sukilėlius. Pasigiriama net tokiais dalykais, kad Amerikos avianturistai aviatoriai, padeda pranezams kariauti prieš morokiečius, bombarduodami iš oro morokiečių tvirtovę Šešauką. Užmušė viršaus 100 morokiečių ir padarė didelę žalą morokiečių karo įstaigoms.

LIETUVOS - LENKIJOS DERYBOS NESISEKA.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai praneša, kad gavusi iš Eltos žinią rugsėjo 6 d., kad Lenkų Delegacija Kopenhagoje atsisakė savo reikalavimų dėl gelžkelių, sielininkų ir kitų, bet spriasi dėl konsulato Klaipėdoje miško reikalams. Su tuo Lietuvos Delegacija nesutiko. Pirmininkas Sidzikauskas ir ekspertai sugrįžo Kaunan rugsėjo 7 dieną.

PRAŽUVĖS HIDROPLANAS PN. 9-1 SURASTAS.

Pranešama iš Honolulu, kad Jung. Valst. laivyno hidroplanas PN. 9-1, kuris su penkais igulos žmonėmis rugpiučio 31 d. išskrido iš San Francisco į Honolulu, bandydamas 2, 100 mylių kelionę per Ramųjį vandenyną padaryti be sustojimo, buvo kelionėje prapuolęs ir po devynių dienų ieškojimo rugsėjo 10 d. surastas. Žuvusių hidroplaną surado Jung. Valst. submarinas R-4 Ramiajam vandenynė, 15 mylių į rytus nuo Kauai, vienos toliausiai į šiaurę esančios Havajų grupės salos. Visi penki igulos žmonės rasti sveiki, tik per keturias dienas nevalge. Hidroplanas buvo priverstas nusileisti dėl to, kad pristigo kuro — gazolino ir per devynias dienas bangų blaškomas buvo nuneštas apie 500 mylių nuo tos vietos, kur jis buvo nusileidęs.

AUSTRIJOS VALDININKŲ STREIKAS

10,000 federalių valdininkų Austrijos sostinėje Vienoje, tikslu demonstruoti trijų valandų streiko būdu savo reikalavimą algų pakėlimui. Šitas valdininkų streikas buvo ant tiek visuotinis, kad net kriminaliai teismai užsitarė. Niekio nereiškė net teismų pirmiųjų grąšinimai ir protestai, kuomet atėjus dešimtai valandai ryto teismo valdininkai išvedė kalinius ir uždarė į kalėjimus, o patys išėjo į streiką. Spėjama, kad šis streikas padarė reikiamos įtakos į valdžią.

GUBERNATORIUS PINCHOT TIRIA STREIKO STOVĮ.

Pennsylvania valstijos gubernatorius Pinchot rugsėjo 12 d. pasiškaukė į konferenciją darbdavių atstovą W. W. Inglis ir išklaukė jo nuomonės ir darbavijų nusistatymo reikale kietųjų angliakasyklų streiko. Rugšėjo 13 d. turėjo pasikalbėjimą su neprigulmingu kasyklų savininku ir savo senu draugu James Neale iš Minersville, Pa. O rugsėjo 14 d. gubernatorius turėjo pasikalbėjimą su Angliakasių Unijos prezidentu Lewis. Tikrinama, kad gub. Pinchot šitas konferencijas laikė vien tuo tikslu, kad patyrus besiginčiančių pusų nusistatymą ir esą jo kietųjų žingsnių streiko užbaigimui jis nedarysias iki prezidentas Coolidge neims žingsnių. Tačiau kai kurie žmonės mato, kad šituo būdu yra daroma pradžia suvedimui besiginčiančių pusų į derybas. Taipgi gub. Pinchot padaręs atitinkamų žingsnių, kad jo valstijos žmonės galėtų pirkti nupigintomis kainomis minkštąsias anglis.

KĖSINOSI NUŽUDYTI RUMUNIJOS VALDONUS.

Vienos, Austrijos sostinės, žinios skelbia, kad susekta laiku ir suareštuota du kaimiečiai, kurie buv norėję nužudyti Rumunijos karalių ir karaliene, kuomet pastarieji atvyko į Besarabijos sostinę Kišinevą. Tikrinama, kad šis pasikėsinimas ant Rumunijos valdonų gyvybės yra sujungtas su einančiu tardymu 485 Besarabijos rusų kaimiečių, kurie kaltinami už sukilimą ir svarbų išdavimą šalies.

IVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Maskvos žydų telegramų agentūra praneša, kad

prigulinių prie komunistų partijos, kas sudaro tik 4 nuoš. komunistų partijos narių. Pačias pirmąsias vietas valdžioje užima tik trys žydai.

— Prezidentas Coolidge jau sugrįžo į Vašingtoną po ilgų atostogų, kurias praleido Swampscott, Mass. Prezidentas tikrina, kad kongresas dar prieš Kalėdas nutars sumažinti mokesčius nuo įeigų apie 400 milijonų dolerių.

— Varšavos žinios skelbia, kad pereitą pavasarį padarytasai Lenkijos konkordatas su Vatikanu jau įėjo galėn ir dabar veikia Lenkijos valstybėje. Visi pažangesnieji lenkai nepatenkinti šituo konkordatu.

— Berlyno policija su-

areštavo tris amerikonus kurie yra vadais įkurimo kuklų organizacijos ir Vokietijoje tik po kitu vardu: „Ugninio Kryžiaus Karžygiai“. Tikrinama, kad tai yra monarkistai Amerikos vokiečiai, kurių vienas yra protestantų kunigu ir net nėra Amerikos piliečiu.

— New Yorko valstijos Sing Sing kalėjime užveždami paskelbė statistikas, kad pereitais fiskaliais metais patalpinta į šį kalėjimą 1,217 prasikaltėlių, kurių didesnė dalis nenaudoja svaiginančių gėrimų, didesnis kaitlius yra pavienių, negu vedusių ir taipgi didesnis skaitlius jų turėjo užsiėmimą ir bedarbių esąs daug mažesnis skaitlius.

Iš Lietuvos Laikraščių

„L. ŽINIŲ“ KONFISKAVIMĄ PATVIRTINO.

Kauno I nuov. T. Teisėjas rugpiučio 24 d. paskelbė nutarimą byloje apie konfiskavimą „L. Ž.“ Nr. 182, kuriuo Kauno m. ir ap. viršininko uždėta areštą „L. Ž.“ Nr. 182 patvirtino. „L. Ž.“ red. p. Bortkevičienė padavė skundą Kauno Apygardos Teismui.

Minimas „L. Žinių“ Nr. buvo konfiskuotas už perspaušinimą iš „Tėvynės“ 30 Nr. straipsnio „Visi pulkan Tėvynei laisvę ginti“.

RINKIMAI Į KLAIPĖDOS SEIMELĮ.

Klaipėdos Kr. Seimelio rinkimų diena visai jau arti. Vyriausybė yra nusistatčius Seimelio rinkimus Klaipėdos Krašte įvykdyti ne vėliau šių metų spalio 26 d. Iš viso Vyriausybė prie Kl. Kr. Seimelio rinkimų jau senai yra pasiruošusi. Seimelio rinkimų įstatymas jau senai yra paskelbtas „Vyriausybės Žiniose“. P. Klaipėdos Krašto gubernatorius ir Kl. Kr. Direktoja taip pat jau ne nuo šiandien yra įspėti, kad padarytų iš savo pusės visus paruošiamuosius žygius, kurie reikalingi yra Seimelio rinkimų pravedimui. Turimomis žiniomis iš p. gubernatoriaus ir Kl. Kr. Direktojos pusės šituo atžvilgiu visa kas reikalinga Seimelio rinkimams jau senokai yra paruošta.

LENKIJOS SPAUDA APIE KOPEHAGOS DERYBAS.

Varšavos žydų laikraštys „Moment“ yra ši informacija apie Lenkijos ir Lietuvos derybas.

„Tarp Lenkijos ir Lietuvos jau ilgus laiką buvo vedamos neoficialės derybos apie normalių santykių užmezgimą. Tos derybos susidūrė su didžiausiomis kliūtimis, kurios neval-

Lietuvos valdžia, iki šiol nenorėjusi nė girdėti apie susitarimą su Lenkija, pradėjo suprasti, kad normalių diplomatinių santykių užmezgimas su Lenkija yra būtina reikalingas. Rezultate tapo pasiektas susitarimas, kuris duoda galimybės pradėti tiesiogines derybas tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Derybos prasidės Hagoje (?), kur rugpiučio 29 d. įvyksta Lenkijos valdžios delegacija, pirmininkaujant užsienio reikalų ministerijos politinio departamento direktoriui p. Lukasevičiui. Derybos bus vedamos apie Lenkijos priešimą prie Klaipėdos uosto, apie miško plukdymą Nemunu ir apie konsularinių santykių užmezgimą ir gelkelių bei pašto susisiekimą.

KLAIPĖDOS KONVENCIJA RATIFIKUOTA.

„Kl. Žinios“ praneša, kad Klaipėdos Konvencija ir Japonijos jau yra ratifikuota. Reiškia, visos valstybės, su kuriomis buvo padaryta sutartis apie Klaipėdos Krašto padėtį, jau ratifikavo tą sutartį ir dabar ji įeina pilnon galėn.

VILNIAUS KRAŠTO EŽERAI.

Vilniaus krašte priskaitoma 189 ežerai, 58.350 ha. ploto, iš jų Vilniaus Trakų apskr. tenka 42 ežerai plotu 4,060 ha., Švenčionių — 61, 17,650 ha., Braslavos — 59, 22,910 ha., Dunilavičių — 33,770 ha. ir Disnos — 24 — 9,960 ha. Bendrai ežerai užima iš viso 2% Vilniaus krašto ploto. Žuvininkavimas jokių taisyklių nenormuojamas, už tat paskutiniuoju laiku žuvų ežeruos žymiai sumažėjo.

LENKAI PULDINĖJA LIETUVOS SARGYBAS.

Ežerėnų rajone, tarp kai-

pasienio policininkas pastebėjo, kad demarkacijos linijos ženklai perkelti ke turis metrus toliau į mūsų pusę. Policininkas, atstąs ženklus į senas vietas ramiai ėjo sargybą. Staiga iš krūmų puolė keturi ginkluoti lenkai ir žiauriai sumušė, iki sąmonės nustojo. Atsipeikėjęs policininkas pranešė baro viršininkui. Šis pasiuntė tris vyrus į atsitikimo vietą, kuriuos iš tolo lenkai apšaudė ir pasikui pasislėpė.

ZAKRISTIJONAS IR BESIMAUDANČIOS MOTERYS.

13 rugpiučio š. m. Vilka viškio parapijos zakristijonas p. Kaminskas, važiuodamas pamatė, kad upėję, kuri teka per jo porcelę, susirinko iš Vilka viškio miesto madytis ponios, merginos ir vaikai. Sulig surinktų ir patikrintų žinių, p. Kaminskas pribėgo prie moteriškių, nežiurinto, kad dalis jų buvo plika, ir pradėjo bartis ir botagu tvarką daryti.

Tos, kurios buvo bailios, nukentėjo: viena mergina iš strioko iššoko iš vandens ir be figos lapo pasirodė ponui zakristijonui, o kita maža mergaitė taip persigando, kad iš tolo bijosi svetimų vyrų ir pirmąsias naktis labai klajojo.

UŽSIENIO KREDITAI KAUNO MIESTUI.

Nesenai įvykusių derybų rezultate viena anglų firma nusistačius suteikti Kauno įsimą prie Klaipėdos uosto, apie miško plukdymą Nemunu ir apie konsularinių santykių užmezgimą ir gelkelių bei pašto susisiekimą.

VILNIAUS VYSKUPIJOS VALDYTOJAS.

Elta praneša, kad atsiaukius Vilniaus vyskupui Matulevičiui nuo Vilniaus vyskupystės, Vilniaus diacezija valdys Michalkevičius, kuris ilgą laiką dar prieš karą ją valdė. Michalkevičius valdysias, kol popiežius paskirs kitą vyskupą.

MARIAMPOLĖ.

Jau ir Dievas kunigų neklauso. Šimet lytinga vasara ir jei ilgai taip bus, tai iš derlingų metų ne kas naudos bus. Mariampolėje čiai davė sudėję „ant mišų“, kad nelytų. Liepos 5 dieną kunigas iš sakyklos „pavelijo“ iš bažnyčios sugrįžusiems vežti šienus, nes ta diena graži buvo. Bet nespėjo žmonės parvažiuoti namon, ir pradėjo lytus plauti. Žmonės tai matydami ir rankas muleido. Girdi, Dievas, tur but, ir ant kunigų supyko už jų blogus darbus valdžioje, kad diena buvo graži šienui vežti, o kai tik pavelijo, ėmė plauti...

KRAKIAI.

Š. m. liepos 12 d. kuni-

Vėl Užsigina del "Tėvynės" Uždraudimo

Kai jau pereitam „Tėvynės“ num. buvo pranešta, kad „Lietuvos Žinios“ išleistas, aiškiai liudija antspauda ant „Tėvynės“ įvykio Ministerijos įsakymu yra uždrausta įvežti ir platinti Lietuvoje „Tėvynė“. Dabar Lietuvos klerikalų partijos oficiozas „Rytas“ praneša, kad esą V. R. Ministerija nėra išleidusi jokio įsakymo, uždraudžiančio įvežti Lietuvon „Tėvynę“ ir esą „Liet. Žinias“ už tą paskelbimą V. R. Ministerija patraukė atsakomybėn.

Tačiau pereitos savaitės šeštadieny (rugsėjo 12 d.) „Tėvynės“ redakcija gavo net nuo dviejų „Tėvynės“ skaitytojų iš Kauno įvykio Ministerijos įsakymu buvo pasiūsta „Tėvynės“ 32 num., ir ant abiejų viršelių dviejose vietose užspausda mėlyna spalva antspauda su žodžiais „Non admis“ ir vėliau ta antspauda perbraukta raudonu pašėliu. Vienas sugrąžinusiųjų šitą įvykio įvykio viršelį „Tėvynės“ skaitytojų rašo sekamai:

„Idomus dalykai pas mus dedasi. „Lietuvos Žinios“ paskelbė, kad Vidaus Reikalų Ministerijos įsakymu yra uždrausta įvežti ir platinti Lietuvoje „Tėvynę“. Šitas pranešimas tilpo „L. Ž.“ 186 Nr., rugpiučio 22 d. laidoje, o rugpiučio 24 d. gavau „Tėvynės“ 32 Nr., kuris matomai jau buvo uždraustas platinti ir tik vėliau tas uždraudimas nuimtas. Ant įvykio viršelio abiejose pusėse yra užspausda mėlynos spalvos antspauda „Non admis“ (neileidžiama) vėliau ta antspauda perbraukta raudonu pašėliu ir laikraštis man atneštas. Delei įrodyti šio aiškinimo ir tą viršelį su minima uždraudimo antspauda.

„Dabar vėl klerikalų partijos organas „Rytas“ praneša, kad V. R. Ministerija tokio uždraudimo įvežti ir platinti Lietuvon „Tėvynės“ nėra išleidusi ir esą „Liet. Žinias“ patraukė atsakomybėn už minimos žinios paskelbimą. Ant kiek teisininkų šitie „Ryto“ tikrinimai neteko man sužinoti. Bet vis viena akyvaizdoje šitokių faktų susidaro gana

Krakiuose esą daug žulikių, but, ir atitiktų tikrenybei. atsirađe. Priežastimi to visos esąs komunistų ir visokių „cielikų“ Lietuvoj atsiradimas. Mat, Krakiuose atsiradę „cielikų“ jaunūmenė: „Žiezirba“ ir „Liet. Jaun. S-ga“, todėl reikėtų ir mums, sako, „Pavasarininkams“ organizuotis. Kunigo kalba davė aiškiai suprasti, kad „Žiezirba“ ir „Liet. Jaunimo S-ga“ esą žulikai, todėl kviečia ir savo dievobaimingus „Pava-

Jau yra patirta, kad kiekvienas nedorėlis, prieš darant blogą darbą, meldžiasi. Tais kunigo šmeižtais žmonės pasipiktino, ir aišku, — tokiais šmeižtais ir agitacija kunigai atstumė kiekvieną pažangesnį žmogų nuo bažnyčios. Čia „pavasarininkams“ niekas neįėjaučia, nors kunigas kitus „žulikai“ vadina. Jau keletą kartų jie buvo susiorganizavę, bet jų, kaip

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

VEIKIMO LAIKUI BESIARTINANT.

Vasaros metu paprastai visas žmonių gyvenimas apsilpsta, visuomeninis veikimas sumažėja. Mat vasaros karštas oras prislegia žmonių energiją, sumažina jų gyvumą ir kiekvienas ieško progos pasilsėti, patinginauti. Ir šitas pasireiškia netik lietuvių gyvenime, bet abiejais visos žmonijos gyvenime.

Tačiau vasara jau baigiasi ir neužilgo prasidės ruduo ir kiek vėliaus žiema. Atvėsęs orai pasididina žmonių gyvumą, atsigauja vasaros karščių prislėgtoji energija ir prasideda visuomeninis veikimas. Taigi besiantartant veikimo laikui, jau dabar laikas ruošti prie žymesnio veikimo ir mūsų organizacijos darbuotojams ir visiems nariams. Reikalinga rimtai pagalvoti, kuopų susirinkimuose ir apskričių suvažiavimuose apsvaistyti ir nustatyti planai sekamo veikimo sezonui.

Prieš SLA. organizacijos narius ir darbuotojus stovi dideli ir svarbūs darbai ir jų tinkamam atlikimui reikalinga suburti didelių jėgų, reikia nustatyti planinę programą. Prieš mus stovi Antras Auksinis Konkursas, kurio darbuotė vasaros metu žymiai apsilpnėjus buvo, todėl dabar mūsų visų pareiga tą Konkursą darbuotę atgaivinti ir visu organizacijos sutartinu frontu eiti prie to, kad iki Konkursu užbaigai — iki sekamų metų balandžio 1 dienai pasiektume užsibrėžto tikslo mūsų organizacijos padidimui nariams. O tas užsibrėžtas tikslas yra: nors 25,000 narių suaugusiųjų skyruiose ir nors 5,000 narių vaikų skyruije. Ir jei kiekvienas SLA. narys, kiekvienas darbuotojas prie šito siektų ir savo darbo dalį atliktų, tai nei neįstume, kaip šitų skaitlinių pasiektume.

Toliau, prieš mus stovi SLA. narių švietimas ir kultūrinimas visais svarbiausiais gyvenimo klausimais. Pirmoje vietoje stovi jau prigulinčio prie Susivienijimo jaunimo auklėjimas ir lavinimas lietuviams pasilikti, kad netoli moje ateityje juos padarius mūsų organizacijos aktyviais darbuotojais. Todel kiekviena SLA. kuopa privalo be jokio atidėliojoimo paieškoti būdų ir pasistengti įkurti jaunųjų mokyklą, kurioje galėtų lavintis lietuvių kalbos ir rašybos netik SLA. vaikų Skyrinių nariai, bet ir nepri gulinti prie SLA. jaunūliai, SLA. narių vaikai ir net nepri gulinti prie S. A. lietuvių vaikų. Tai

sų organizacijos didinimui ir jaunų jėgų jos darbams auklėjimui ir šitokių darbų būtinai privalo pasistengti kiekviena SLA. kuopa.

Po šito seka rengimas pamokinančių paskaitų sveikatos ir kitais klausimais. Mūsų organizacijai pirmoje vietoje turi stovėti mokymas savo narių sveikatai gyventi, nes tuomi bus padaryta nauda netik mūsų organizacijai, bet ir atskiriems jos nariams. Todel paskaitos apie sveikatos užlaikymą turi užimti pirmą vietą po agitacijos darbo. Ir kiekviena kuopa privalėtų surengti nors po vieną paskaitą kas mėnesio sveikatos užlaikymo klausimais. Taipgi reikia nepraleisti nei vienos progos nekovojus su kitu žmonių piktų — tai su šiandienine girtuoklybe, kuri neapsakomu pasibaisėtinumu naikina šio krašto gyventojus. Taigi ir SLA. nariai nėra laisvi nuo to pikto ir daugelis jų be pasigailėjimo naikina savo brangią sveikatą tais nuodais, kuriuos šandien patys daro ir be jokio saiko geria. Todel reikia kuo tankiausiai rengti paskaitas ir apie girtuokybės žalingumą ir pražūtingumą žmonėms.

Po šito seka kultūriniai parengimai ir pasilinksminimo pramogos: teatrai, koncertai, baliai ir kitos pramogos. Visi SLA. kuopų ir apskričių parengimai turi būti vedami toje plotmėje, kad jie atneštų naudą mūsų organizacijai ir atskiriems jos nariams. S. L. A. kuopoms ir nariams netinka rupintis tokiais reikalais, kuriuos gali apirupinti politinės organizacijos. Kuomet SLA. kuopų ir narių jėgos ir medžiaginės išgalės eikvojamos tokiems reikalams ir tokių klausimų svarstymui, kuriuos atlieka politinės organizacijos, tai tokiu atsitikime ir SLA. organizacijai, ir Amerikos lietuvių visuomenei daroma skriauda. Yra begalės tokių reikalų ir tokių klausimų, kurie yra bendri visiems Amerikos lietuviams ir kurių politinės ar sriovinės organizacijos ir grupės nedirba, nesvarsto. Todel S. L. A. organizacijos pareiga tokius klausimus svarstyti, tokius darbus dirbti, nes jie atneš naudą kaip mūsų organizacijai, taip ir visai Amerikos lietuvių išeivijai ir net pačiai mūsų tėvynei Lietuvai. Politinius klausimus aprūpins politinės organizacijos ir mums nėra reikalo į tai kištis. Politikierių striksėjimas SLA. organizacijos gyvenime vienuomet atnešdavo tik valdus ir suirutę kuopose ir apskričiuose, todėl ateityje to vengkime!

Nekartą mums teks išsirtarti tais klausimais, kurie yra svarbūs mūsų organizacijai ir visai Amerikos lietuvių išeivijai ir nurodyti SLA. kuopoms prigulinti šiuos darbus atlikti. Tuo tarpu pasiganėdinsime tik šiais keliais pastabų ruožais, pasitikėdami, kad SLA. darbuotojai ir visi nariai pasistengs tinkamai pasiruošti sekamam veikimui.

LIETUVOS DERYBOS SU LENKAIS.

Be pastarųjų gandų iš Lietuvos, kad šiandieniniai Lietuvos valdonai flirtuoja su Varšava ir rengia dirva susitaikymui su Lenkija, jau ir oficialės žinios skelbia, kad Lietuvos — Lenkijos derybos atidarymui Nemuno einančios Kopenhagoje. Šitos derybos vedamos tuo tikslu, kad suteiktų galimybės plukdyti Nemunu Varšavos grobionių parduotus Anglijos ir Amerikos kapitalistams Lietuvos miškus.

Galimas daiktas, kad prie šito Lietuvos valdžia verčia alijantų politikierius, kuriems svarbu pasitarnauti savo krašto kapitalistų interesams. Vienok norėtusi žinoti, ar Lietuvos valdžia jau negalėjo surasti kitos išeities, kaip tik pasiduoti tokiai alijantų prievartai? Jei ir neturi Lietuvos valdonai kitokių tikslų — susitarinimo su Varšava tikslų, tai ar jie nemano, kad pradėdami šitas derybas susilpnins Lietuvos poziciją ir Vilniaus klausimu? Tiesa, Lietuvos valdžios žinių agentūra „Elta“ praneša, kad jokių žingsnių nėra daroma susitarimui su Lenkija, apart šių derybų, ir kad Lietuvos valdžia tariasi tik šiuo klausimu ir Vilniaus klausimas pasilieka Lietu-

vai tokiu pat, kaip ir iki šiol buvęs. Bet kažin ar pasilieka?

Atmenant Suvalkų sutarties likimą, tenka labai abejoti, kad Vilniaus klausimas nenustotų savo reikšmės pradėjus bent kokias su Varšavos ponais derybas. Atmename labai gerai, kad kuomet Lietuvos valdžia iškėlė koją į Brukselio derybas su lenkais, tuojaus alijantų politikieriai pareiškė, kad Suvalkų sutartis nustojo savo reikšmės toje valandoje, kuomet Lietuva sutiko tartis su Lenkija Brukselio derybose. Ar nepasakys Lietuvai ir dabar tos pačios istorijos sukietį alijantų politikieriai?

Šitie klausimai yra labai svarbūs ir Lietuvos valdonai juos turėtų plačiai paaiškinti Lietuvos žmonėms. Pagaliau, jei Lietuvos valdžia ir ją kontroliuojanti klerikalų partija neturi jokių užslėptų tikslų susitaikymui su Lenkija, tai turėtų paaiškinti, kuriuo tikslu leidžiama po Lietuvą laisvai sukinėti įvairiems Lenkijos agentams? Šitos visus neaiškumus matant kiekvieno tikro lietuviuo la nerimsta ir nujaucia pavojų visiškam Vilniaus praradimui. Šitais klausimais reikalinga daugiau šviesos ir aiškumo, o ne užkulisinės politikos slaptybių.

PERŽVALGA

AMERIKOS „BLAIVYBĖ“.

Jung. Valst. generalis valstybės gynėjas Sargent tikrina, kad prie šiandieninės Amerikos prohibicijos žymiai sumažėjusi girtuoklybė. Jis šitą savo tikrinimą remia tuo, kad esą šiandien Amerikos miestuose jau nesimato tiek girtų žmonių viešose vietose, kiek seniaus matydavosi.

Vienok p. Sargent užmiršta faktą, kad šiandien girtuokliams nėra reikalo tasytis gatvėmis. Jie sau nuodus pasigamina namieje ir čionai juos geria ir pasigėrė dryso namieje. Pagaliau, kiekvienas smulkūs užlaikytojas pasistengia „tinkamai globoti“ savo kostumierius, kuomet jie tiek „musilesa“, kad gatvėje juos galima pažinti, nes suareštavimas tokio pasigėrusio žmogelio gali uždaryti ir pačią smulkę. Taigi šitoki p. Sargent argumentai neišlaiko jokios kritikos ir niekas tam netikės, kad šiandien Amerikoje girtuoklybė yra sumažėjusi. Kiekvienas žino, kad ji yra žymiai padidėjusi.

ŽMONIŲ PRADŽIA.

„New York Times“ redakcijos straipsnyje svarstoma kurioje pasaulio dalyje prasidėjo žmonių rasė. Mokslininkų tyrinėjimų daviniais pasiremiant tikrinama, kad žmonių pradžia lopšį supusi ranka veikė nuo pat pradžių dienosėje žemės paviršiaus dalyje. Kalbant minimame straipsnyje apie Rytų Europą pažymima, kad Lietuva yra lopšiu žmonių pradžia šioje pasaulio dalyje. Vadinasi, mokslininkai Lietuvai pripažįsta net žmonių pradžios nuopelnus!

Taipgi tame straipsnyje pažymima, kad sulig mokslininkų įrodymo net dideli gyvūnai ant žemės gyveno jau apie 10,000,000 metų atgal. Taigi šitoki mokslo tikrinimai aišku nepatiks biblijos legendų garbintojams ypač tiems, kurie iš

dien gyvenime todėl ir nestingia tokių mulkių, kurie piestu stoja prieš evoliucijos mokslą.

FALSIFIKACIJŲ MEISTERIAI.

Nekarta komunistinė spauda smerkė ir visu savo išgėrėmu puolė „Tėvynės“ redakciją, kuomet perspausdinome iš amerikų laikraščio apie Rusiją tokias žinias, kurios gadinamos rusišką biznį mūsų komunistams. Nors mes perspausdinome tas žinias taip, kaip jas paduoda amerikų spauda, vienok mums buvo paskaityta dideliais prasiakaltimu. Dabar ta pati komunistų „Laisvė“ net falsifikuoja aiškias žinias prieš Lietuvą, kad tik Lietuvos valstybę pastatius kuojuočiausioje šviesoje.

Pereitą savaitę pasirodė „The New York Times“ dienraštįje žinutė, kuri ir aklam galima matyti, kad tai yra gryna vokiečių propaganda atpildimui nuo Lietuvos Klaipėdos krašto ir jo prijungimui atgal Vokietijai. Toje žinutėje tarp kitko yra pasakyta sekamai:

„While the Provincial Governor at Königsberg, capital of East Prussia, will not confirm these reports, no official denial has been forthcoming.“ (Atimaisiais vertimas: Kadangi provincionalis gubernatorius Karaliaučiuje; Rytų Prūsijos sostinėje, nepatvirtins šitų pranešimų, tad ir oficialio jų užginčijimo nesitikima). Aišku, kad čionai patys tų žinių skleidėjai pasako, kad tai yra tik sensacija ir daugiau nieko. Vienok „Laisvė“ šitą vietą savo skaitytojams paduoda sekamai:

„Nors Karaliaučiaus gubernatorius nepatvirtino šių žemių, vienok iki šiol niekas oficialiai ir neužginčino jų teisingumo.“ Taigi čionai aiškūs iškraipymas šio pareiškimo prasmės.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrį vedą DR. A. J. KARALIUS, 3303 So. Morgan St., Chicago, Ill. Visus šiam skyrini skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antraštu.

LYTIES HYGIENA

Rašo Dr. A. J. Karalius.

MOTERŲ LIGOS.

Čionais kalbėsime apie tas ligas, kurios kankina moteris. Tų ligų daug: čionais galėsime tikrai apie svarbesnias ir tai trumpai pakalbėti. Kalbėsime apie tas ligas, kurios moterims daugiausia žalos padaro.

Baltoji. Daugybė moterų turi vadinamas baltąsias. Tai yra dažniausia išeiga gimdos žiočių. Kokios nors bakterijos išgauna į gimdą ir sukelia išeigą; atsiranda pulių. Kartais baltosios reiškia gonorėją — jau apie tai esu kalbėjęs. Ne kartais, bet gan dažnai. Kartais gimdymas pažeidžia gimdos žiotis; abortai (persileidimai) dar dažniau. Kartais kokios nors votys apie makštis arba viduje.

Kartais ant gimdos žiočių atsiranda opų, skaudulių: kartais gimdoje auga koki nors navikai.

Priežasčių, kaip matote, daugybė. Reikia surasti priežastis arba priežastys, jų ar jas pašalinti. Gimdos arba gimdos žiočių išeigą reikia gydyti; jei gonorėją (klepas) pagamina baltąsias, tai šitą ligą reikia gydyti. Baltosios nėra koki nors liga, — tikrai kitos ligos simptomai arba požymiai (ženklas). Po mėnesinių. kelias dienas baltosios paprastai nieko nereikškos. Plovimas kokiais nors milteliais gali apstebdyti baltąsias, bet gydymas reikalauja nuosaikų ištyrimo.

Plautis parankiausia aluminio milteliais: paimk šaukštuką miltelių ir išstarpink į dvi kvortas karšto, virusio vandens; plaukis kas diena arba padieniu. Aptiekioje šitie milteliai vadinasi šitaip: „Pulis Aluminis acetatis“.

Nelaimingi atsitikimai laike gimdymo. Laukan eidamas kudiškas dažnai perplėšia gimdos žiotis arba perineumą (vieta tarpe makštų ir mėšlinės), išstumia žemyn puslę, arba mėšlinę žarną. Paskui moteris kenčia įvairius nesmagumus. Visus šitų ir panašius trukumus gali pataisyti chirurgas. Reikia susiuti ir sutaisyti kas perplėšta. Joki vaistai čionais negelbės. Butų gera, jei moteris prie gimdymo turėtų daktarą, nes akušerės paprastai šitokių dalykų nesupranta ir nepaiso.

Gimdos ligos. Neretai po gimdymo, ypatingai po aborto (persileidimo) gimda palieka didesnę, taip sakant nesugrįžta į savo normalinę padėtį (dydį). Tuomet moteris skundžiasi visokiais strėnų skaudėjimais. Paprastai mėnesinių buva daugiau, negu paprastai. Atsiranda baltosios. Moteris silpna, nervuota.

Gimdos žiotyse senyvos moterims gali vėžys prasidėti — vėžio liga daug moterų miršta. Pradžioje vėžys nepadaros skausmų. Moteris neblogoi jaučiasi, tik kartais pasirodo kraujas ne laiku, dažnai kelis kartus per savaitę arba ir rečiau. Pradžioje moteris nepaiso. Vėliau atsiranda skausmų; vėžys jau didelis. Tada daroma operacija, išpaujama visa gimda, bet dažnai jau vėliai.

Gimdos kitokių ligų yra daugybė: išeigimai gimdos, žiočių opos, įvairios apaugos, polipai, sifilis, džiova ir tt. Visas

daromas jau „neužginčiamas“ (geriau pritiktų jį vadinti „faktu“). Reikėtų gėdintis šitokios negrąžios falsifikacijos daryti ir tuomi tarnauti Lietuvos priešams. Niekas neužginčijimo nesitikima). Aišku, kad čionai patys tų žinių skleidėjai pasako, kad tai yra tik sensacija ir daugiau nieko. Vienok „Laisvė“ šitą vietą savo skaitytojams paduoda sekamai:

„Nors Karaliaučiaus gubernatorius nepatvirtino šių žemių, vienok iki šiol niekas oficialiai ir neužginčino jų teisingumo.“

Taigi čionai aiškūs iškraipymas šio pareiškimo prasmės.

čionais ir suminėti negalime. Aiškus dalykas, kad tikrai medicinos daktaras tegali šitas ligas rasti ir gydyti. Labai gaila, kad moteris savo lyties organų ligas dažnai užseidina: paskui joms pasidaro begalinių kančių ir skausmų.

Mėnesinių sukrėtimai. Laikinas mėnesinių išnykimas, jei moteris jau turėjo mėnesines ir dar nepersepa, paprastai reiškia vieną šių dalykų: neštumas (pastojus), mažakraujystė, kokia nors sunki liga, dubens organų liga, nutukimas, sugedę ar išpiauoti ovarai, kartais didelis susinervavimas.

Kartais šios priežastys sumažina mėnesines: moteris serga, bet kraujo labai mažai tepasirodo.

Jei per daug kraujo išteka, tai priežasčių dar daugiau ir daugiau pavojaus. Sekamos priežastys pagamina per daug mėnesinių: išeigimas gimdos, perdidelė ir patinusi gimda, navikai gimdoje, gimdos vėžys, dubens organų didelis kraujingumas (juose per daug kraujo), kurį pagamina darbai: siuvimas, stovėjimas ilgą valandą, sunkus darbas ir kt.

Daugiausia nesmagumų suteikia vadinamos skausmingos mėnesinės. Priežasčių daug ir įvairių. Čionais suminėsiu bent svarbiausias. Štai: gimdos išeigimas arba netikusi pozicija, gimdos žiočių sukietėjimas, įvairūs navikai, išeigimas greimų organų ir tt. Kartais ovarai nepagamina užtekčiai hormonų. Dažnai ovarų ir kitų liaukų ekstraktai tinkamose dozose žymiai palengvina arba ir visai pašalina skausmingas mėnesines. Kartais (ir tai gan dažnai) skausmingos mėnesinės kankina išdžiūvusias senmerges arba tokias moteris, kurių lyties aparatą gonokakai (klepas-gonorėja) sugadino.

Ovarų ligos. Ovarais vadiname tuos moterų organus, kurie dirba sėklas ir suteikia visą moteriškumą — visa tai, kas moterį skiria nuo vyro. Be ovarų moteris nebūtų moteris.

Ovarų ligų daugybė. Štai svarbesnės: ovarų išeigimai, įvairūs navikai, šiaip koki nors būdu pakrikę ovarai. Ovarai, kaip jau esu minėjęs pagamina moterų kūnui svarbias sultis, kurios pirmiausia suteikia moteriškumą, o paskui askina — žadina kitas liaukas, ypatingai pasaginę (tiroidinę) liauką. Ligos krikdo ovarų darbą. Moteris nelaiku sėsta, eina riebyn, persikeičia charakteris, visa psichika. Mėnesinės nyksta. Kartais išsivysto histerija ir kitokios nervų ligos. Kartais ovarų sukrėtimas gali ir protą pakrikdinti. Žodžiu sakant, nemaža dalis vadinamų „moteriškų bėdų“ pareina iš pakrikusių ovarų.

Gydymas, aišku, čionai painus. Reikia duoti kūnui tai, ko trūksta. Ovarų ekstraktai paprastai duoda gerų rezultatų; tikrai, suprantama, daktaras turi pritaikinti kiek ir kada duoti.

Strėnų skaudėjimas. Daugybė moterų skundžiasi strėnų skaudėjimais. Perka jos visokių patentuotų skystimų, geria, moka pinigų ir kankinasi. O tuo tarpu galima pašalinti strėnų skaudėjimą — kartais lengvai. Priežasčių gana daug ir jos gan painios. Paprastai kokia nors lyties organų pagamina strėnų skaudėjimą. Reikia surasti priežastis, surasti ligą, ją gydyti, o strėnų skaudėjimas paskui išnyks kai nebus.

Gėrimas kokių nors patentuotų skystimų dažnai pablogina; jei kartais skausmai susimazina, tai geriausiame atsitikime tikrai laikinai. Visuomet dėl to reikia pasitarti su medicinos daktaru. Visoki šundaktariai užseidins ligą ir paskui reikės ilgiau kentėti.

rikalai ir šitai paskaitė „kenksmingu valstybei darbu“ ir pradedo griauti konservatoriją.

Rodos reikėtų tik pasidžiaugti, kad tame nesena atvaduotame iš Vokietijos verguvas krašte tarpsta kultūros židiniai. Bet klerikalams tas visai nesvarbu ir kuomet konservatorijoje negalima tarnauti klerikalizmui, tai reikia ir pati konservatorija sugriauti.

Gera turėti ir valdyti daug pinigų, bet labai bloga, kuomet ir p. Šimkus turėjo planus dar gražesniui darbui, kad jau būtų galima čionai prirengti ar-

Keno kišenius pilnesnis, to ir taisybė didesnė.

Anglo Kelionė į Lietuvą

Rašo V. K. Račkauskas.

Šiomis dienomis pasirodė Anglijoje Majoro Ruttero knyga antgalviu „The New Baltic States“ (Naujosios Pabaltijo Valstybės), kur autorius paduoda visą glėbį savo įspūdžių iš kelionės į Pabaltiją ir patiekia angliškai skaitančiai visuomenei apšviatę informaciją apie tuos kraštus, kuriuos anglai gan dažnai sumaišo vieni su Balkanais, kiti — su Rusija.

Anglų literatūroje nedaug t. ra knygų apie Lietuvą. Buvo pora knygų, išleistų Amerikoje, — tai Dr. J. Šliupo „Lithuania in Retrospect and Prospect“ ir kun. Jusačio „The History of Lithuania“. Ir viena ir ant- ra knyga buvo parašyta tais laikais, kai Europoje ir Ameri- koje ėjo lietuvių kova už ne- priklausomybę ir pripažinimą. Tai buvo pirmutiniai spaudiniai anglų kalba, kurių autoriams pirmučiausia rūpėjo patiekti kuodaugiausia informaciją apie Lietuvą ir, taikanties prie lai- ko, sukelti angliškai skaitančio- je visuomenėje palankią Lietu- vos klausimui opinią. Abiejų tų knygų autorių daug, be abe- jonės, pasidarbuota, kad ku- skubiausiai patiekus labai pa- geidaujamos informacijų ir pro- pagandos medžiagos, — ir lai- ko tuomet nebuvo nei atitinka- mai medžiaga suklasifikuoti, nei prisitaikyti prie išleptino anglų skaitytojų skonio. To- liau, 1922 m. pasirodė E. J. Harrisono knyga „Lithuania; Past and Present“, ligšiol tai geriausi knyga apie Lietuvą, taikytą publikai, neturintiai laiko studijoms, bet ieškančiai lengvai prieinamą informaciją. Be sumintų knygų anglų kal- ba dar yra sekančių stambes- nių ir smulkesnių leidinių: Benedictsen'o „Lithuania: The Awakening of a Nation“ (1914); „Convention regarding the Autonomy of the Memel Territory“ (1924 m. Pary- žius); „Economic and Financial Condition of the Lithuanian Republic at the beginning of 1922“ (Londonas, 1922 m.); „Lithuanian Polish Dispute“ (3 tomai, Londonas, 1921—1923 m.); kun. P. Saurušio „Thirty Days in Lithuania in 1919“ (St. Louis, 1920 m.); „The Vilna Problem“ (Londo- nas, 1922 m.). Tai bene vis- kas.

Todel tikru džiaugsmu reikia pasitikti Majoro Ruttero gabiai ir įdomiai parašytą knygą. Įvertindamas Pabalties gy- ventojų sunkią ir ilgą kovą už nacionalę nepriklausomybę, au- torius savo darbą pradeda ang- lų poeto Addisono žodžiais:

„Do thou, great liberty,
inspire our souls,
And make our lives in
thy possession happy,
Or our deaths glorious
in thy just defence.“

(„Didžioji Laisvė, duok
mūsų sieloms įkvėpimo,
Duok laimės mums, mus'
gyvastį apglėbus“,
Arba garbės duok mirtį,
teisingai beginant Tave!“)

Man šičia rupi patiekti ne p. Ruttero surinktos apie musų kraštą istorinės medžiagos įvertinimą, bet parodyti musų skaitytojams, kaip mus matė svetimšaliai svečiai, ateidami pas mus, kad pažinmus musų kraštą ir musų gyvenimą. Jie, žiūrėdami į mus Vakarų kultu- ros žmonių akimis, greičiau už mus pačius pastebi tai, ką mums primetė Rytų kultura. Jie pastebi netik tai, kas pa- mus gali būti peikinta, bet taip jau ir tai, kas girtina, ką turė- tume dar labiau tobulinti. Ši- čia ir paduodu įdomiasias iš- traukas iš jo knygos.

I. — BALTIKO LINKUL

Linoleumas Lenkų Koridoriui. Keliaujant iš Berlyno, reikia naktį pervaziuoti lenkų korido- rių, siaurą žemės juostą, apie penkiolikos mylių, einančią į žiemus, linkui Dancigo. Man buvo pasakyta, kad, keliaujant diena, vagonų langtiesės buna užtrauktos, kad keleiviai nega- lėtų nieko pamatyti pro langus, — toks, girdi, esąs begalinis lenkų policijos atsargumas. Berline kalbama, kad geriausias dabar investimentas tai lino- leumo akcijos, nes lenkams ne- trukus daug jos prireiksį kori- doriui iškloti.

Vargai Muitinėse.

Pirmasis keleivio prityrimas Lietuvoje yra ypatingai var- ginas. Muitinių ritualas visur vargina keleivius, bet Baltijos Valstybėse daugiau, ne kaip bet kur kitur. Perėjus muitinę Eitkunoose, vokiškoje sienos pusėje, aštuntą valandą ryto, įeini į kitą traukinį ir už kelių minučių esi Virbalyje. Šičia iš- naujo reikia pereiti tą pačią nuobodžią muitinės procedurą.

Man teko patirti, kad vokie- čiai muitinės valdininkai buvo mandagus, biznio žmonės, nors ir „valdininkiški“ — kaip ma- no šakeleivis pastebėjo, tai jų paskutinė proga pasirodyti. Jie žiūrėjo tikrai vieno dalyko, bu- tent pinigų: niekas neturi te- sės išsivežti, be tam tikro pa- reiškimų, daugiau 220. Įva- žiuojant į Vokietiją, žinoma, yra kitaip, — neleidžiama įsi- vežti daugiau kaip 25 cigare- tus, nors girdėjau tulą angla iš Rygos laimingai pervežusį Be sumintų knygų anglų kal- ba dar yra sekančių stambes- nių ir smulkesnių leidinių: Benedictsen'o „Lithuania: The Awakening of a Nation“ (1914); „Convention regarding the Autonomy of the Memel Territory“ (1924 m. Pary- žius); „Economic and Financial Condition of the Lithuanian Republic at the beginning of 1922“ (Londonas, 1922 m.); „Lithuanian Polish Dispute“ (3 tomai, Londonas, 1921—1923 m.); kun. P. Saurušio „Thirty Days in Lithuania in 1919“ (St. Louis, 1920 m.); „The Vilna Problem“ (Londo- nas, 1922 m.). Tai bene vis- kas.

Todel tikru džiaugsmu reikia pasitikti Majoro Ruttero gabiai ir įdomiai parašytą knygą. Įvertindamas Pabalties gy- ventojų sunkią ir ilgą kovą už nacionalę nepriklausomybę, au- torius savo darbą pradeda ang- lų poeto Addisono žodžiais:

„Do thou, great liberty,
inspire our souls,
And make our lives in
thy possession happy,
Or our deaths glorious
in thy just defence.“

(„Didžioji Laisvė, duok
mūsų sieloms įkvėpimo,
Duok laimės mums, mus'
gyvastį apglėbus“,
Arba garbės duok mirtį,
teisingai beginant Tave!“)

Man šičia rupi patiekti ne p. Ruttero surinktos apie musų kraštą istorinės medžiagos įvertinimą, bet parodyti musų skaitytojams, kaip mus matė svetimšaliai svečiai, ateidami pas mus, kad pažinmus musų kraštą ir musų gyvenimą. Jie, žiūrėdami į mus Vakarų kultu- ros žmonių akimis, greičiau už mus pačius pastebi tai, ką mums primetė Rytų kultura. Jie pastebi netik tai, kas pa- mus gali būti peikinta, bet taip jau ir tai, kas girtina, ką turė- tume dar labiau tobulinti. Ši- čia ir paduodu įdomiasias iš- traukas iš jo knygos.

Todel tikru džiaugsmu reikia pasitikti Majoro Ruttero gabiai ir įdomiai parašytą knygą. Įvertindamas Pabalties gy- ventojų sunkią ir ilgą kovą už nacionalę nepriklausomybę, au- torius savo darbą pradeda ang- lų poeto Addisono žodžiais:

„Do thou, great liberty,
inspire our souls,
And make our lives in
thy possession happy,
Or our deaths glorious
in thy just defence.“

(„Didžioji Laisvė, duok
mūsų sieloms įkvėpimo,
Duok laimės mums, mus'
gyvastį apglėbus“,
Arba garbės duok mirtį,
teisingai beginant Tave!“)

Man šičia rupi patiekti ne p. Ruttero surinktos apie musų kraštą istorinės medžiagos įvertinimą, bet parodyti musų skaitytojams, kaip mus matė svetimšaliai svečiai, ateidami pas mus, kad pažinmus musų kraštą ir musų gyvenimą. Jie, žiūrėdami į mus Vakarų kultu- ros žmonių akimis, greičiau už mus pačius pastebi tai, ką mums primetė Rytų kultura. Jie pastebi netik tai, kas pa- mus gali būti peikinta, bet taip jau ir tai, kas girtina, ką turė- tume dar labiau tobulinti. Ši- čia ir paduodu įdomiasias iš- traukas iš jo knygos.

Todel tikru džiaugsmu reikia pasitikti Majoro Ruttero gabiai ir įdomiai parašytą knygą. Įvertindamas Pabalties gy- ventojų sunkią ir ilgą kovą už nacionalę nepriklausomybę, au- torius savo darbą pradeda ang- lų poeto Addisono žodžiais:

„Do thou, great liberty,
inspire our souls,
And make our lives in
thy possession happy,
Or our deaths glorious
in thy just defence.“

(„Didžioji Laisvė, duok
mūsų sieloms įkvėpimo,
Duok laimės mums, mus'
gyvastį apglėbus“,
Arba garbės duok mirtį,
teisingai beginant Tave!“)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KULTūros IR APSVIETOS DARBAI

(Tąsa iš pereito num.)

13. „Kaimiečių Kova su Ponais“ — iš istorijos. Parašė varguolių bičiuliai. Spausdinta Plymouth, Pa., 1905 m., 60 pusl. Laida 5,000 egz.

14. „Socializmas ir Darbininkų Klausimas“ — parašė kun. T. McGrady. Iš anglų kaitos vertė Dr. F. Matulaitis. Spausdinta Philadelphia, Pa., 1908 m., 39 pusl. Laida 5,000 egz.

15. „Živilė Duktė Karijoto“ — tragedija 5-kiuose aktuose. Parašė V. Nagarnauskas. Spausdinta Plymouth, Pa., 1905 m., 118 pusl. Laida 5,000 egz.

16. „Revoliucija“ — jos prasmė, priežastis ir pamatas. Parašė J. Baltrušaitis. Spausdinta Plymouth, Pa., 1907 m., 44 pusl. Laida 5,000 egz.

17. „Dr. Vinco Kudirkos Raštai“ — sutvarkė ir spaudon priėmė J. Gabrys, su paveikslais ir vingnietėmis; šeši dideli tomiai. Spausdinta Tilžėje 1909 m. Vienas iš didžiausių ir tuose laikuose iš gražiausių leidinių lietuvių literatūroje. Lai- da kiekvieno tomo po 5,000 egz.

18. „Paskaitos“ — iš biologijos ir bakteriologijos, su pa- veikslais. Parašė Dr. A. Garmus. Spausdinta Brooklyn, N. Y., 1912 m., 172 pusl. Laida 5,000 egz.

19. „Jono Jonylos Raštai“ — (kun. Jono Žilinsko-Žiliaus). Trijuose tomuose. Spausdinta Tilžėje, 1912 m. Laida po 5,000 egz. kiekvieno tomo.

20. „A. Strazdo Raštai“ — su autoriaus paveikslu ir bio- grafija. Spausdinta Chicago, Ill., 1914 m., 77 pusl. Laida 5,000 egz.

21. „Širdis“ — itališkai parašė Edmundo de Amici. Vertė Matas Grigonis. Su daugybe paveikslų. Spausdinta Chicago, Ill., 1915 m., 362 pusl. Laida 5,000 egz.

22. „Motina“ — parašė Dr. A. Garmus; su paveikslais. Spausdinta Chicago, Ill., 1915 m., 78 pusl. Laida 5,000 egz. — išsibaigus.

23. „Dvasios Gyvenimo Mekanika“ — parašė Dr. Max Verworm. Vertė, literatūros sarašą pridėjo ir svetimus žodžius paaikšino Dr. A. Garmus ir A. Rimka. Su paveikslais. Spausdinta Chicago, Ill., 1916 m., 148 pusl. Laida 5,000 egz.

24. „Tekniskos Stebukai“ — su daugybe paveikslų, dvie- jose dalyse. Vertė A. Chmieliauskas. Spausdinta Chicago, Ill., 1916 m., 142 pusl. Laida 5,000 egz.

25. „Dešimties Metų Tautinė Kultura Lietuvoje“ — parašė M. Šalčius, su paveikslais, 60 pusl. Laida 5,000 egz.

26. „Kultūros Istorija“ — trijuose tomuose, su daugybe paveikslų. Vertė A. Chmieliauskas. Spausdinta Chicago, Ill., 1918 m. Laida 5,000 egz.

27. „Lietuvos Istorija“ — parašė M. Šalčius. Spausdinta Brooklyn, N. Y., 1918 m., 97 pusl. Laida 5,000 egz.

28. „Aritmetikos Užduotiniai“ ir pavyzdžių rinkinys. Parašė P. B. ir P. D. Spausdinta Vilniuje, 1906 m., 68 pusl. — išsibaigus.

29. „Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje“ — lenkiškai parašė kun. K. Prapuolenis. Vertė V. K. Račkauskas. Spausdinta New York, N. Y., 1918 m., 264 pusl. Laida 5,000 egz. — išsibaigus.

30. „Lenkų Samokslas Lietuvoje“ — su dokumentais, žem- lapiau ir fotografijomis. Parašė M. Šalčius. Spausdinta Chica- go, Ill., 1921 m., 96 pusl. Laida 5,000 egz.

31. „Kitas Karas“ — atsišaukimas į žmonių protą. Parašė W. Irvin, vertė V. K. Račkauskas. Spausdinta New York, N. Y., 1921 m., su paveikslais ir braižiniais, 142 pusl. Laida 5,000 egz.

32. „Psichologijos Vadovėlis“ — parašė prof. G. Čepano- vas, vertė J. Gedminas; teikiamas mokykloms ir savamoks- liams; su paveikslais. Spausdintas Kaune 1922 m., 164 pusl. Laida 5,000 egz.

33. „Ekonomija ir jos Kultura“ — parašė P. Norkus. Spausdinta Cleveland, Ohio, 1921 m., 26 pusl. Laida 5,000 egz. — išsibaigus.

34. „Kandidas“ — parašė Voltaire, vertė Karolis Vairas. Spausdinta Cleveland, Ohio, 1922 m., 146 pusl. Laida 3,000 egz.

35. „Pasaulio Istorija“ — parašė H. G. Wells, vertė V. K. Račkauskas; su žemlapiais, paveikslais ir braižiniais; trijuose tomuose po 300 pusl. Pirmas tomas spausdintas Kaune 1925 m., sekantieji du tomai spaudoje.

36. „T. M. D. Tikslai ir Darbai“ — T. M. D. Kultūros Fon- do Planas, 16 pusl. Laida 5,000 egz. — išleista agitacijos tiks- lais. Spausdinta Cleveland, Ohio, 1924 m.

Išvardinus viršų minėtų veikalus maž-daug skaitytojas gali spręsti kokį apšvietos darbą yra atlikusi T. M. D.

Dabar, kada Lietuvoje tapo suvaržinta spauda, tai T. M. D. turės stropiai pasidarbuoti ir gal kontrabandos keliais turės savo leidinius gabenti Lietuvon, kaip ir caro laikuose, nes Lietu- vos liaudis reikalauja dar daug tyro mokslo, kol galės per švie- sę pamatyti kas yra jai gera, kas naudinga, kol galės sau geresnį gerbuvį sutverti. Mums, T. M. D. nariams, prisieina dėti visas pastangas, kad kuodaugiausiai galėtumėt tos švie- sos savo tamsesniems broliams suteikti.

jo pase, kurį jis man rodė, ne- mažiau puslapių, kaip ir Wil- liam Morgan'o apysakoję.

Manau, kad pasaulį galima padalinti į dvi klasi, — vienos klasės žmonės kalba su šakele- viais, kitos klasės žmonės ne- kalba. Aš priskaitau save prie pirmosios klasės. Baisiausias gyvenimo dalykas yra tai sėdė- ti vagonė restorane prie stalo ir ryti savo pietus, nei žodžio ne- pratariant ir prieš tave sėdinti asmenį. Aš visados prašneku į žmones traukinyje, — tokie bu- la galima pažvelgti į gyvenimą žmonių, su kuriais kasdien ar

(Daugiau bus)

Iki nežinosi savo silpnybės, negalėsi panaudoti nei savo jė- gos.

Visuomet kitaip regėsi, jei per skylę žiūrėsi.

Boševikų pulkininkas.

Iš Įvykių Tamsiojo Gadynė

(Siemet per Kalėdas girdėtas senio pasakojimas ir kaip įdomų dalyką iš Lietuvos nesenos istorijos už- rašų taip, kaip girdėjam pasakojant).

— Mano didelis gimė 1735 metuose — pasakoja senis tėvas sunui, atvykęs pas jį Kalėdoms — ir išgyvenęs 90 metų mirė Žemaitijoje. Jo vardas buvo Mataušas, o pavardė, kaip musų visų, Milius. Jis buvo bajoras. Jo sunus Tadas gimė 1810 me- tuose ir mirė 1881 metuose. Ot aš tau papasakosiu istoriją mano tėvo ir tavo die- delio — tėsės tėvas, tankiai į lietuvių kalbą įmaišydamas lenkiškus žodžius „panie“ ir „tego“.

Sunus — Lietuvos karys su dideliu su- sidomėjimu klausė senio pasakojimo, nes apie savo giminę turėjo labai neiškų su- pratimą.

— Nuosavos žemės mes niekad neturė- jome ir musų pirmtakunas, kur tai kariau- damas su švedais, užsiėmė bajoro vardą, delei kurio ir kitų įvykių tavo didelis tu- rėjo du mėnesių 1865 metuose kalėjime at- sėdėti — tėsė senis. — Apie Mataušą tau mažai tegaliu papasakoti, bet apie tavo didelį ir mano tėvą Tadą — daug.

Mano didelis Mataušas buvo pas Kas- čiuską, kariavo su rusais apie 1772 metus, bet kai lenkai tada pralošė, tai jis grįžo į Lietuvą ir ties Šatrijos kalnu amžį pabai- gė, keikdamas lenkus. Mano tėvas Tadas vėl nukrypo prie lenkų ir ar tu pyksi ar ne, jis 1831 metuose dalyvavo lenkų sukilime ir kariavo su rusais.

Jis tuomet turėjo 20 metų amžiaus ir su dideliu buriu sukilėlių iš Lietuvos pri- siųngė prie Gelbudo kariuomenės ties Ai- riogala. Gelbudas su generolu Dėbinskiu ėjo į Žemaitiją, o juos sekė rusų kariuome- nė ir ties Aiiriogala buvo mušis. Lenkai turėjo užmėgę Božavolią už Dubysos, o ru- sai stovėjo ant kapinių, nes jiems per Du- bysą kelią perkirto lenkai. Mušis tęsėsi ilgai. Generolo Dėbinskio armotos, pasta- tytos ant ano Dubysos kalno, sviedinius da- mesdavo ant kapų, o rusų armotos — Dė- binskio nesiekdavo. Rusai, nežiūrėdami į Dėbinskio ugnį, veržėsi prie Dubysos, bet negalėdami ištušti Dėbinskio ugnies, vėl ant kapinių pasitraukė. Ant galo Dėbins- kio armotos taip įkaito, kad jau šaudyti daugiau nebegalėjo, tada jis šaukėsi pa- galbos Gelbudo, kurs stovėjo Klembarko dvare, bet pastarasis atsakė duoti pagal- bą. Ir žinai kodėl? Ogi Gelbudas parsid- davė rusams. Kai pasiuntiniai atėjo nuo Dėbinskio į Klembarką, tai Gelbudą rado besėdintį sode su rusų adjutantais ir kada pasiuntiniai pareikalavo pagalbos, tai Gel- budas atsakė:

— Eikit sau — pagalbos neduosiu!

Pasiuntiniai sugrįžę pas gen. Dėbins- kį pranešė ką matė ir girdėjo. Dėbinskis supykęs tuojuos liepė ugnį sustabdyti ir su savo kariuomene pasitraukė šalin, atidary- damas rusams kelią į Raseinius. Tuojuos iš Klembarko išėjo ir Gelbudas, kurio ka- riuomenė tarnavo mano tėvas Tadas.

Vieškeliu į Raseinius ėjo rusai, o ša- limis Gelbudas. Nuo Raseinių Gelbudas nutraukė gilyn į Žemaitiją ir Telšių apskri- tį ir apsisusto šile ties vieškelio einančiu pro Platelių ežerą.

Gražus šilas ten buvo, o vieškelis išpil- tas per nepareinamus liunus, vedė nuo sausumos į tą šilą. Čia turėjo ateiti rusų kariuomenė. Netrukus ji atėjo. Kadangi Gelbudas buvo sutaręs su rusais čia jiems pasiduoti, tai rusai drąsiai čion ėjo.

— Mes sustoję žiurim kada rusai visi suėis į tą vieškelį per liunus, o jie eina — pasakojo mano tėvas — ir kada jau visi su- ėjo, o jų buvo apie 7,000, tai Gelbudas lie- pė užtaisyti armotas moliniais sviediniais ir šauti į rusus. Bet adjutantai nepaklausė ir užtaisė visas aštuoniasdešimt armotų granatomis šovė į rusus. Viešpatie, kas ten pasidarė! Tik apie desėtkas rusų iš ano galo daubos gyvais išbėgo — visi kiti liunuose čia žuvo, o likę ant vieškelio gy- vais, buvo sukaptoti įnirusiais lenkais... Bet kokie čia buvo lenkai!... Tai tik taip jie vadinosi, bet tai buvo visi lietuviai, iš- skyrus kelis adjutantus (taip vadinosi ta- da karininkai). O Gelbudas galvą susi- ėmęs šaukė:

— Ką jūs padarėte?! Tada susirinko adjutantai ir pamatė

Gelbudo išdavimą, suėmė jį, padarė karo lauko teisną ir paklausė Gelbudo:

— Ko vertas tas vadas, kuris išduoda savo kariuomenę?

— Mirties — atsakė Gelbudas.

Tada Gelbudą, akyvaizdoj visos ka- riuomenės, pririšo prie armotos vamzdžio ir sušaudė armotos šuviu.

— Kas toliau buvo? — paklausė su- nus, bevašindamas stiklu alaus tėvą.

— Tai buvo galas visko. Pasirodė, kad Gelbudas buvo nuo rusų gavęs septynias bačkeles aukso, bet kada adjutantai atida- rė bačkeles, tai rado iš abiejų galų pridė- ta po dvi eiles aukso, o toliau buvo sviestas maišytas su smėliu, kad sunkiau būtų. Su tuo pasibaigė viskas... Adjutantai kariuo- menę nuvedė ant Prūsų rubežiaus ir buvo duota visiems valia kas nori — grįžti na- mo, o kiti turėjo eiti per Prusus į Fran- cuziją. Lietuviai atsiskyrė ir išsiskirstė po namus, o lenkai ir ponai išėjo į Prancu- ziją.

Tavo didelis grįžo, tada, ginkluotas namo su savo arkliu. Buvo graži šventa diena, kada jis atėjo į Veviržėnus. Ką tik po sumai žmonės išėjo iš bažnyčios, o didelis perėjojęs miestelį, jau turėjo iškjoti ant vieškelio, o čia žiuri atjoja kazokai! Tada jis šautuvą įkišo į rugius ir palikęs toliau arklį, kazokams atkėlė vartus įjoti į miestelį. Kazokai įpuolė į miestelį, ėmė gaudyti žmones, bet į didelį visai domėsio nekreipė. Kilo panika, žmonės bėgo į vi- sas puses ir slėpėsi rugiuose. Tavo diede- lis tada, nujojus toliaus kazokams, susiė- kojo ginklus ir sėdęs į baltą nujojo namo.

— Tai taip ir pasibaigė lenkų sukilis- mas 1831 metuose?

— Taip ir pasibaigė — linguodamas galva užbaigė senis.

— Na, o paskui ar didelio rusai ne- ieškojo?

— Niekas neieškojo iki 1863 metų; tik tada, kai rusai sužinojo, kad jis dalyvavo 1831 metų lenkmetų, patupdė šilaly dviem mėnesiam į kalėjimą...

— Na, o tėvas 1863 metų lenkmetų ar nedalyvavo?

— Ne, nedalyvavau, nes tada turėjau tik 12 metų, bet jį gerai atsimenu. E, tai „glupstva“ buvo, — numojęs senis ranka — nabašninkas tavo didelis sakė tada:

— Lenkams daugiau nebernauju ir aplink visus prikalbino daugiau lenkų ne- klausyti. Jisai tada sakė, kad Lietuva tu- rės pakilti, kai tik atsitiks gera proga. Ta- da, sakė jis, nors šimtą metų turėtu, vėl eitų kariauti jau už savo valstybę, o už lenkus — apgavimus — ne...

Ooo, kad taip 1831 metuose lietuviai būtų sukilę patys ir lenkų neįsileidę, — karštai tikrina senis — tai išvairkė ponus, tikrai būtų Lietuva iš po Rusijos išmušę, nes tada Rusija nusilpninta Turkų kare, nebūtų nieko padariusi, bet tada nebuvo kas veda; nebuvo vadų. Dabar jūs, vaikai, žiūrėkite abiemis ir dabokite Lietuvą nuo viso pikto. Musų tėvai darė klaidas, tai jūs iš jų klaidų pasimokinkite. Ponai pra- žūdė Lietuvą ir mano didelis Mataušas dar pasakojo, kaip rusai Lietuvą užmėgė, kaip lenkai tada visai buvo valstybę su- griovę ir jokios valdžios Lietuvoje nebu- vo. Rusai atėjo ir niekas jiems tada nesi- priešino. Ponų ištižimas ir dabar dar žy- mu. Jūs, vaikai, nebukit ištižėliai ir išnai- kinę Lietuvą piktą sėklą, dabokite ir Lietuvos niekam neatiduokite! — užbaigė pakeltu balsu senis.

Kaunas, 1925 m. sausio 1 d.

ATEITIES ŠVIESUMAI.

Štai padangė debesuos,
Šiaudien saulė jos neguos,
Bet rytoj šviesumas bus,
Saulė užkariaus laukus.
Greit iš miego viskas kels,
Saulės spinduliai apžels.
Saulę greit visi pamils
Ir dejavimai nutils.

Kazys B.

(„Jaunimas“).

SLA. ORGANIZATORIAMS PATARIMAI

VALIOS SUKONCENTRAVIMAS.

Pasiekimui užsibrėžto tikslo, labai svarbų vaidmenį vaidina sukoncentravimas žmogaus valios, minties ir pasiryžimų ant to vieno dalyko, prie kurio siekiama. Yra pasaulyje daug labai gabių žmonių, kuriems beveik viskas sekasi, ką tik jie paima dirbti, tačiau jokio žymesnio darbo jie nepajėgia nuveikti, nes jie nuolat sokinėja nuo vieno dalyko prie kito, arba kartą užsiima keliais darbais ir tuo būdu negali tinkamai sukoncentruoti savo valios ir minties ant vieno kurio dalyko. O kuomet žmogus, kad ir neturėdamas didelių prigimtų gabumų, pasirenka sau vieną kokią profesiją ir sukoncentruoja visas savo jėgas, atsidavęs jai su visa savo siela dirba, jį pasiekia daug daugiau, negu su dideliais gabumais žmogus, kuris blaškosi nuo vieno dalyko prie kito. Kiekvienas žmogus visų pirma turi pasirinkti savo mylimą profesiją ar amatą ir stengtis jį taip išmokyti, taip išstudijuoti, kad nieko neliktų tos profesijos ar to amato šakojė, ko, jį neižinotų. Kuomet žmogus šito laipsnio pasiekia, tuomet pas jį atsiranda pasekmingsos tvėrybos jėga ir jis pradeda naujus kurinius, naujus išradimus tverti, kurie pakelia, patobulina jo profesiją, jo amatą.

Norint koki nors žymesnį darbą atlikti, reikia turėti tinkamas supratimas ir prisirengimas ir nuodugnus pažinėjimas tos srities, kurioje tokis darbas rengiamasi dirbti. Pavyzdžiui, angliakasy, kuris niekuomet nėra arčiau susipažinęs kad ir su paprasčiausia siuvama mašina, jis negali jos nei pataisyti, jau nekalbant apie kokius nors pagerinimus ar naujus išradimus. O norint nuodugniai pažinti kad ir paprasčiausio darbo aplinkybės, reikalingas yra pasišventinimas, savo jėgų sukoncentravimas ant vieno dalyko.

Tą patį galima pasakyti ir apie organizatoriaus darbą. Jei žmogus yra vienas ar kitos organizacijos organizatorium vien delto, kad jį tam uždavimui išrinko ir jis organizavimo darbu rūpinasi tik tiek, kuomet kas nors jo paprašo prirašyti prie organizacijos ir jis tik tą atlieka, tai būtent daug geriau, kad jis kuoveikiausiai iš to uždavimui pasitrauktų. Tiesa, yra nemaža gabių ir norinčių dirbti organizacijos labui SLA. organizatorių, tačiau ir jiems tas darbas nesiseka. O nesiseka todėl, kad jie užtektinai jį neišsiginia— nesukoncentruoja savo minčių ant vieno to darbo. Nors, kaip pirmesniuose savo straipsniuose minėjau,

organizatoriaus darbas yra labai prakilnum ir garbinu užsiėmimu ir jei tik jį tinkamai atliksi, tai jau to vieno užtenka, kad užsitarnavus visuomenės priešakyje tinkamą vietą, tačiau mažai rasime tokių SLA. organizatorių, kurie tik tuo vienu darbu užsiima. Pa-prastai kiekvienas S. L. A. organizatorius yra politikiški, viršininku kitų organizacijų ir draugijų, dailės auklėtoju, švietėju ir tt.

Kuomet žmogus užsiėmęs begalėmis visokių darbų, tuomet negalima nei norėti, kad jis tinkamai atliktų nors vieną darbą. Tokiame atsitikime žmogus neturi laiko, nei išgali, netik savo minties ir valios sukoncentruoti ant vieno kurio dalyko, bet jį nei neturi laiko nei tinkamai pamislyti apie bent kurį dirbaną darbą. Ir todėl visi jo užsiaiščiavimai, be jokio žymesnio progreso, velkasi diena iš dienos, o pats darbuotojas, kuris jaučiasi pavargęs, persidirbęs ir už tulo laiko, galutinai pailsės, meta viską į šalį ir pasitraukia iš visuomeninio darbo, nieko žymesnio neatlikęs. O tas atsitinka vien dėlto, kad vienu kartu užsiima per daug darbų. Nors žmogus būtų gabiausias, energingiausias ir tvirtiausias, tačiau jį negali daugiau pakelti, nei nuveikti kiek žmogui yra galima.

Taigi žinant šitą svarbų dėsni, reikėtų jį atkreipti rimtos dėmes ir SLA. organizatoriams. Kartą apsiėmus savo organizacijai ir darbo žmonių naudai pasidaruoti, tai visus kitus darbus palikite kitiems dirbti, o visą savo sielą, visas savo proto jėgas sukoncentruokite ant vieno organizatoriaus darbo ir tuomet patys įsitikinsite, kad tik šituo keliu einant galima užsibrėžto tikslo pasiekti ir susilaukti tokių davinų, kuriais ir patys galėsite pasigėrėti ir kiti pasidžiaugti.

Kaip atsargus automobilistas atdėdžia daboja kelia, kaip geras kariuomenės vadas seka kiekvieną priešą pasijudimą, kaip pasekmingas biznierių visuomet galvoja vien tik apie savo biznį, taip ir SLA. organizatoriui reikalinga vien apie savo užsiėmimą galvoti. Artimai pažinus žmonių būdą, reikia stengtis sudaryti visus planus iš anksto, kaip su jais susitikęs pradėsi kalbėti, ką jiems sakysi apie organizaciją, kad tuomi juos tinkamai užinteresuotum, kad juos palaikytum savo įtakoje ir tt. Tuomet sumažės organizatorių nepasisekimai ir apsilvimai ir greitai laiku kiekvienas pastos pasekmingsu organizatorium.

KONKURSO DARBUOTOJŲ PRANEŠIMAI

SEKASI KONKURSO DARBUOTĖ.

Rengiaus vis pranešti, kad New Havene sekasi neblogiau, siai naujus narius į SLA. prirašinti, bet ot vis to laiko

trūksta. Vienok dabar, kada reikia pas gerb. Sekretorę daugiau aplikacijų prašyti, tai, žinoma, turi žmogus pasakyti kur dėjai tas, ką buvai gavęs. Tatai turi paaiškinti, kad nuo sausio mėn. šių metų iki šiai 6 d. rugsėjo prirašiau 35 didelius ir 14 vaikų. Prirašinėti sekasi neblogai, kad tik laiko būtų. Aš bent neradau dar žmogaus, kuris būtų galėjęs įrodyti, kad „išsiurinas“ ar kokia kita organizacija yra lietuviui patogesnė už SLA.

Mūsų 142 kp. nariai ir narsės irgi man pagelbsti tame darbe. Kuris ką nors užgirsta, kad galėtų prirašyti prie SLA., tai vienas ar kitas man praneša, o aš jau užbaigiu reikalą. Ačiū jiems užtai! Bet nekurie neapsisėina nepasitikioje: vieni sako, kad prirašyk šį metą tiek narių, kiek iš New Havene mylių ir New York, kiti vėl sako, padaryk kuopai garbę ir prirašyk tiek narių, kiek kuopos numeris, bet kad labai didelis tas numeris — net 142! Pagaliau ir Centre aplikacijų gali pritrūkti. Alright — žiūrėsime.

Beje, jau apie 2 straipsniai tilpo „Tėvynėje“ — SLA. organizatoriams patarimai. Geri

tie straipsniai — kiekvienas žodis naudingas. Kas tuos straipsnius rašo, tai matyt galvą turi ne vien tik kepurei pasikabinti.

V. Aiksninis — org.

JAU PIRMA 100-nė NAUJŲ NARIŲ UŽBAIGTA.

Rugsėjo 2 d., Auditorium svetainėje įvyko 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas. Šiame susirinkime tapo pirmos šimtinės naujų narių kvota priimta, pradėjus Antrąjį Aukšinį Konkursą. D-ras A. L. Graičūnas — 36-tos kp. daktaras-kvotėjas jau išegzaminavo 87 aplikantus ir jų aplikacijas pasiuntė Centran. Iki sekančio spalio mėnesio susirinkimo žada užbaigti pirmos šimtinės naujų narių egzaminavimą.

Chicagoje ir apylinkėse galima prirašyti į SLA. tuksantais naujų narių, tik reikia daugiau agitacijos ir pasiryžimo. Apskričiai 2-ras ir 6-tas ta aiškiai pastebėjo ir stverėsi prie darbo. Laukia tik atvesant oro. Kaip matyti darbas suplanuotas. Prie tam konkurencija tarp 2-ro ir 6-to apskričių nemaža ir tas ant nau-dos SLA.

Buvęs susirinkime.

S. L. A. REIKALAI

SMALAVIRIŲ VAJUS.

Nespėjo patilpti „Tėvynėje“ SLA. Pildomosios Tarybos pereinio suvažiavimo protokolas ir tuojau prasidėjo visoje pašalinėje spaudoje smalavirijų vajus prieš dabartinę Pildomąją Tarybą. Mat tame protokole paskelbta, kad Pildomąji Taryba nutarė vykinti SLA. Pildomosios Tarybos nominacijas lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Tad kiekviena politikierių grupė sujudo niekinti dabar dirbančius S. L. A. labui žmones ir, žinoma, piršti patys save į S. L. A. vadus. Ir nei vienos sriovės laikraščiai nėra liūsi nuo šito smalavirijų vajaus.

Šitai vadinu smalavirijų vajum dėlto, kad tas daroma slaptyvardžiais pasislėpus ir pašalinėje spaudoje. Jei šitie smalos virimo karzygiai turėtų rimtus faktus ir jiems rupėtų organizacijos labas, tai jie nesišlapstytų pašalinėje spaudoje, o drąsiai išeitų SLA. organe ir nurodytų Pildomosios Tarybos darbuotės netikslumus ir savo reikiamą kritiką paliudytų savo vardu. Dabar iš to jū smalavirijavimo išeina tas, kad kiekvienam SLA. nariui yra aišku, jog čionai politikieriai nori save išpiršti į SLA. vadus. Žinoma, niekas negali užginti kiekvienam SLA. nariui turėti norus būti SLA. Pildomojo Taryboje, tačiau to siekti kitų niekinimu ir dar pasislėpus po priedanga svetimos spaudos, yra nepagirtinos priemonės išimūsti ir priešakį. Pasidarbavimu ir pasižymėjimu organizacijos labui, tai yra vienintelis kelias įsigyti S. L. A. narių pasitikėjimo ir tikėtis būti išrinktu į SLA. vadus. O jei praseina naudoti tokius įrankius, kad reikia šmeižti kiti žmonės ir besivaduojant demagogija ir pasislėpus virti smalą, tai jau tiki vada! Susivienijimui nereikalingi ir SLA. nariai tokiems smalavirijams nepasitiks. Be-

reikalingai vyručiai tik tulžį liejate ir spiaudotės į visas puses.

Bet didžiausius šmeižikas ir begėdiškiausius smalavirys yra SLA. 9-to apskričio pirmininkas Jurgis Bulota. Pereitą savaitę man teko matyti jo laiškas, rašytas tulai Illinois valstikloje paskelbta, kad Pildomosios Tarybos nominacijas lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Tad kiekviena politikierių grupė sujudo niekinti dabar dirbančius S. L. A. labui žmones ir, žinoma, piršti patys save į S. L. A. vadus. Ir nei vienos sriovės laikraščiai nėra liūsi nuo šito smalavirijų vajaus.

Šitai vadinu smalavirijų vajum dėlto, kad tas daroma slaptyvardžiais pasislėpus ir pašalinėje spaudoje. Jei šitie smalos virimo karzygiai turėtų rimtus faktus ir jiems rupėtų organizacijos labas, tai jie nesišlapstytų pašalinėje spaudoje, o drąsiai išeitų SLA. organe ir nurodytų Pildomosios Tarybos darbuotės netikslumus ir savo reikiamą kritiką paliudytų savo vardu. Dabar iš to jū smalavirijavimo išeina tas, kad kiekvienam SLA. nariui yra aišku, jog čionai politikieriai nori save išpiršti į SLA. vadus. Žinoma, niekas negali užginti kiekvienam SLA. nariui turėti norus būti SLA. Pildomojo Taryboje, tačiau to siekti kitų niekinimu ir dar pasislėpus po priedanga svetimos spaudos, yra nepagirtinos priemonės išimūsti ir priešakį. Pasidarbavimu ir pasižymėjimu organizacijos labui, tai yra vienintelis kelias įsigyti S. L. A. narių pasitikėjimo ir tikėtis būti išrinktu į SLA. vadus. O jei praseina naudoti tokius įrankius, kad reikia šmeižti kiti žmonės ir besivaduojant demagogija ir pasislėpus virti smalą, tai jau tiki vada! Susivienijimui nereikalingi ir SLA. nariai tokiems smalavirijams nepasitiks. Be-

reikalingai vyručiai tik tulžį liejate ir spiaudotės į visas puses. Bet didžiausius šmeižikas ir begėdiškiausius smalavirys yra SLA. 9-to apskričio pirmininkas Jurgis Bulota. Pereitą savaitę man teko matyti jo laiškas, rašytas tulai Illinois valstikloje paskelbta, kad Pildomosios Tarybos nominacijas lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Tad kiekviena politikierių grupė sujudo niekinti dabar dirbančius S. L. A. labui žmones ir, žinoma, piršti patys save į S. L. A. vadus. Ir nei vienos sriovės laikraščiai nėra liūsi nuo šito smalavirijų vajaus.

Šitai vadinu smalavirijų vajum dėlto, kad tas daroma slaptyvardžiais pasislėpus ir pašalinėje spaudoje. Jei šitie smalos virimo karzygiai turėtų rimtus faktus ir jiems rupėtų organizacijos labas, tai jie nesišlapstytų pašalinėje spaudoje, o drąsiai išeitų SLA. organe ir nurodytų Pildomosios Tarybos darbuotės netikslumus ir savo reikiamą kritiką paliudytų savo vardu. Dabar iš to jū smalavirijavimo išeina tas, kad kiekvienam SLA. nariui yra aišku, jog čionai politikieriai nori save išpiršti į SLA. vadus. Žinoma, niekas negali užginti kiekvienam SLA. nariui turėti norus būti SLA. Pildomojo Taryboje, tačiau to siekti kitų niekinimu ir dar pasislėpus po priedanga svetimos spaudos, yra nepagirtinos priemonės išimūsti ir priešakį. Pasidarbavimu ir pasižymėjimu organizacijos labui, tai yra vienintelis kelias įsigyti S. L. A. narių pasitikėjimo ir tikėtis būti išrinktu į SLA. vadus. O jei praseina naudoti tokius įrankius, kad reikia šmeižti kiti žmonės ir besivaduojant demagogija ir pasislėpus virti smalą, tai jau tiki vada! Susivienijimui nereikalingi ir SLA. nariai tokiems smalavirijams nepasitiks. Be-

ei tyje ir leido įvairiems begėdžiams tiek išsidrąsinti, kad šiandien jiems nieko nereikia net visokias ribas pereiti. Ir reikia pasakyti, kad šitie smalavirijai su kiekvienais Pildomosios Tarybos rinkimais darosi vis šlikštesni ir žiauresni, nes mat praityje j tai tik ranka numota ir nusijuokta buvo. Bet laikas j tai atkreipti dėmesį ir šitoki demoralizuojanti S. L. A. narius dalykai turi būti pašalinti iš organizacijos.

Pereitas SLA. Seimas net įsakė Pildomajai Tarybai su tokiais visais mūsų organizacijos šlamštais pasiegti sulig SLA. įstatymų nurodymo ir juos be jokio pasigailėjimo braukti laukan iš Susivienijimo. Bet viena Pildomoji Taryba šito atlikti negali, nes ji negali gauti įrodymų tokiame žygiui paremti, jei jai nepagelbės SLA. kuopų sekretoriai ir kiti darbuotojai. O kuopų darbuotojai gali pagelbėti tokiu būdu, kad visus gautus smalavirijų atsišaukimus ir pranešimus siųstų Pildomajai Tarybai, nežiurint ar po jais pasirašo oficialiai kokia nors grupė ar pavienis žmogus, ar būtų slaptyvardžiu pridengti. Taipgi S. L. A. kuopų valdybos turi atminti, kad tokių smalavirijų šlamštų negalima skaičiuoti kuopų susirinkimuose, nes taip darant kartu nusižengiami prieš SLA. įstatymus ir pereinio Seimo nutarimą. Tatai pareiga ir kiekvieno SLA. nario pranešti Pildomajai Tarybai, jei kurios kuopos susirinkime toki smalavirijų šlamštai būtų skaitomi ir sėjama demoralizacija.

Tik tuomet apvalysime savo organizaciją nuo visokių slapty šmeižų, kuomet kiekvienas iš tikrųjų savo organizacijos reikalams narys stovės tų reikalų sargyboje. Reikalaukime, kad SLA. Pildomoji Taryba griežtai pildytų pereinio Seimo nutarimą ir jai duotą įsakymą ir patys pagelbėkime Pildomajai Tarybai tautai pildyti. Turint šitoki Seimo nutarimą būtų staciai gėda, jei neapvalytume savo organizacijos nuo visų tų purvų, kuriais drapsto mūsų organizacijos veidą visoki smalavirijai, neprašyti mūsų organizacijos neva globėjai. Šalin su smalavirijų šlamštais iš S. L. A. organizacijos!

Illinojaus Darbuotojas.

SLA. 1-mo APSKRIČIO METINIS SUVAŽIAVIMAS.

Visom šios apylinkės SLA. 1-mo apskričio ribose esančių kuopom yra laiškais išsiuntinėta šaukimas į svarbų metinį suvažiavimą, kuris atsisbus 27 d. rugsėjo, 1925 m., Eagen, (o gal Eagle?) svetainėje, kam-pas Main ir Center St. Shenandoah, Pa. Prasidės 10 val. iš-ryto. Shenandoah, tai istoriniai garbingas lietuviškas miestas, nes pirmieji lietuviai išviečiai Amerikoje čionais apsigyveno.

Tikiu vietos draugai suruošę delegatų priėmimui tinkamą programėlį, o apskričio darbuotojai pasakys gyvas prakalbėles. Vėsus rudens oras, liuosas streiko laikas, kelionė visiems patogė, todėl tikimasi turėti didžiausią suvažiavimą koks iki šiol buvo.

Kuri kuopa dar delegatų neįslinkote, malonėkite ekstra susirinkimą sušaukti ir tai padaryti, arba valdyba neįslinki-

te porą darbštesnių draugų, ar bent pačios valdybos pribukite. Reikalinga visas kuopas atstovauti, kad silpnesnėms pagelbėjus gyvuoti-darbuotis. Apart visų svarbių reikalų, bus renkami ir apskričio viršininkai, žinoma iš darbščių kuopų narių-delegatų bus galima ir dar bėsti apskričio valdyba išrinkti.

K. Arminas,
SLA. 1-mo apskr. sekr.

PRANEŠIMAS SLA. 6-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Del stokos laiko, nebuvo galima kuopoms per mūsų organą „Tėvynę“ užkvietimą pranešti. Bet tas darbas buvo atliktas per vietinę spaudą ir laiškais.

Kaip jau kuopos žinote, jog mūsų naujojo 6-to apskričio suvažiavimas įvyks rugsėjo 20 d., nedėlioje, 1:30 val. po pietų, North Side Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave., Chicago, vienas blokas į šiaurę nuo trikampio Milwaukee, Robey ir North Ave. gatvių. To del gerbiama delegatai per daug nesivėluokite ir bandykite būti laiku. Prie to, kurie esate išrinkti kuopų dalyvauti šiame suvažiavime, nepasilikite namie, bet būtinai bukite šiame suvažiavime.

Reikia priminti, kad šis 6-to apskričio suvažiavimas turės didelės reikšmės mūsų SLA. kuopų bujojimui ir augimui. Čia priklausantis kuopos ne vien tik turės pavyzdingus darbus atlikti, bet sykiu išeiti su rimta ir tikra apšvieta į narius.

Jeigu bile kuopa, kuri dar neišrinko savo atstovų del šio-kių ar kitokių priežasčių, tai išrinkite tuoj, arba atsiųskite šiaip gerus darbuotojus del patyrimo mūsų 6-to apskričio veikimo. Laikas rimtoms kuopoms bei abelnai nariams priklausti ir remti tą apskritį, kuris tikrai atsako savo nusi-statymu link SLA. abelnai.

Taigi, SLA. 6-tas apskritys Chicagoje susidarė iš rimtų kuopų ir vis prisideda tik to-kioms kuopos, kurios ne politiką nori varinėti, bet saugoti S. L. A. nuo visokių diktatūrų.

Atstovai bukite prisirengę su gerais sumanymais ir patarimais.

K. J. Semaška,

SLA. 6-to apskr. sekr.,
1834 Wabansia Ave.,
Chicago, Ill.

SLA. 2-ro APSKRIČIO KUOPŲ DELEGATAMS.

Kadangi daugelis kuopų delegatus renka ištisiems metams ir gal but nevisi kuopų sekretoriai susipras paraginti savo delegatus dalyvauti suvažiavime, tai delegatai patys turėtų nepamiršti būti suvažiavime laiku, kuris atsisbus rugsėjo 20 d., Liuosybės svetainėje ant 14-tos ir 49-to Court'o, Cicero, Ill. Pradžia 12 val. dieną. Taipgi neužmirškite atsivežti naujų sumanymų, ar tai Antro Aukšinio Konkursu reikale, ar tai apskričio valdomosi reikale, ar kitais klausimais, liečiančiais SLA. labą ir gerovę, kurie jusų supratimu turėtų būti gyvenimam vykdomi ar tobulinami. Suvažiavimas ir y-dra šaukiamas tam, kad nutarti bendrai ir veikti del organizacijos labo. Todel visi delegatai atsilankykite laiku ir su pasiryžimu prie didesnės ir dar našesnės apskričio darbuotės ir abelnai SLA.

Nepriklausantių kuopų valdybės ar delegatai kviečiami atsilankyti su patariamu balsu ir jie ant vietos patirs visą S. L. A. 2-ro apskričio darbuotę ir užbrėžtus planus darbuotei.

M. Bacevičius,
SLA. 2-ro apskr. sekr.
10718 Prairie Ave.,
Chicago, Ill.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

226 kp., Chicago, Ill.
Septintadienį, rugsėjo 6 d.

įvyko SLA. 226 kuopos mėnesinis susirinkimas. Narių nebuvo daug, turbūt del švenčių priežasties.

Mūsų kuopa vis auga ir auga nariais. Antro Aukšinio Konkursu organizatoriai pp. J. Grigaitis ir K. J. Semaška šiam susirinkimui pridavė aštuonių naujų narių aplikacijas.

Šiaip naujų tarimų nepadaryta. Išrinkta dar trys delegatai, prie esančių aštuonių į SLA. 6-to apskričio suvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 20 d. mūsų kolonijoje. P-nas K. Čepukas, kuris grįžo iš vašių ir sykių aplankęs SLA. Centro raštinę, pridavė kuopai pasveikinimus ir raportą.

Kitas kuopos susirinkimas jau įvyks po pietų; nariai apie tai turi žinoti.

Narys.

255 kp., Chicago Heights, Ill.

Rugpjūčio 16 d. įvyko mūsų kuopos puikus išvažiavimas į miškus, kuris pasisekė labai gerai. Buvo graži diena, tad ir publikos suvažiavo gražus būrelis ir iš bižniško atžvilgio kuopai liks pelno apie 52 dol. su centais. Tad ir kuopoje atsiranda noras veikti, kuomet parengimai esti pasekmingi ir kuopai su nauda.

Už šitą pasisekimą tenka ištauti ačiū rengimo komisi-jai, kuri puikiai viską sutvarkė ir buvo geri išvažiavimo šeiminkai. Ir ateityje yra pasiryžę darbuotis ir jau vėl galiu pranešti, kad mūsų kuopos yra rengiamas ir kitas parengimas, kuris įvyks spalio 4 d. Šis parengimas susidės iš vaidinimo ir baltaus ir jau dabar aktorai lavinasi roles, kad tinkamai prisirengus vaidinimui ir užgandinus atsilankiusią publiką.

Šiame susirinkime naujų narių neprisirašė, nes vasaros karščiai trukdo darbu ir sunku darbuotis naujų narių pri-rašėjimui. Todel organizatoriai ir neturėjo kuomi pasirodyti, vienok ateityje bus pasidaruota smarkiai ir naujų narių bus laimėta nemažai.

Prie progos norisi paminėti vienas atsitikimas, kuris ir kitiems panašioms lietuviams gali atidaryti akis. Štai vienas žmogelis — K. B. rugsėjo 5 d. dirbo šapoje per dieną, o vakare parėjęs namo, kaip paprastai, traukė „naminę“ ir dainavo per visą naktį ir tik ryte 5 val. nutilo rėkavęs. Namiešiai manė, kad užmigo ir nuėję pažūrėti tikrai rado užmigusį... amžinai. Kol gyvas buvo šitas žmogelis, tai kuomet paminėdavai jam prisirašyti prie SLA., tai jis drąsiai atsakydavo, kad nėra reikalo prigulėti prie organizacijų ir ir taip bedraugaudamas su girtuoklybe gyveno be cento. Tačiau dabar kai numirė, tai ir dairykis kur gauti pinigų nors jo palaidojimui. Girdėjau Lietuvoje turi žmoną ir vaikus, o čia gyveno girtuokliuodamas ir neturėjo jokio cento prie dušios. Mat kokios pasekmės iš šiandieninės girtuoklybės — begerdami nukeliauja pas Ab-raomą...

Iš šito atsitikimo turėtų pasimokinti ir kiti lietuviai, kurie artimai susidraugavę su „munšaine“ ir negali be jos nurimti. I kiekvieną šitų nuotai draugą laukia panašus galas. Todel laikas jau pamesti girtuokliauti ir stoti į SLA. organizaciją, kurioje kiekvienas žmogus gali užtikrinti savo nežinomą rytojū ir apdrausti save nelaimėi ištikus. Jei bent kokiam atsitikime jau nereikia kitiems apie tave rūpintis, nes SLA. organizacija savo narius globoja ir jiems visokią pagalbą suteikia. Todel kiekvienas lietuvis neatidėliojant privalo prisirašyti prie SLA., nes geresnės lietuvių organizacijos visiems lietuviams apsidrausti nėra visame pasaulyje, netik Amerikoje.

J. Albuskas — organ.

ATSKAITA

SLA. 3-čio Apskričio Leisto Išstajimui Automobiliaus SLA. Našlių ir Našlių Fondo Naudai.

Iplaukos iš pasidarbavimo darbuotojų yra sekamai:

P. Liepas	\$67.50
B. Platakienė	50.00
S. Raudonis	37.00
T. Gelčius	30.50
V. Mikėlonis	27.00
A. Vainorius	25.00
D. Lekavičius	25.00
S. Bakanas	20.00
S. Kumeta	13.00
J. K. Maziukna	12.50
E. Karčiauskas	12.50
B. Gramba	12.50
J. Rukas	12.50
F. Pikšris	12.50
J. Kruopis	10.50
J. Plečkaitis	10.00
J. Urbonas	9.00
E. K. Šiurkaitienė	8.50
J. Staneika	6.50
P. Savickas	5.50
A. Lapinskas	5.00
A. Bogužas	5.00
A. Žemaitis	5.00
J. Kazlauskas	3.50
P. Meškauskas	3.50
Ip. Paukštis	3.00
M. Gramas	4.00
J. Baršketis	3.50
J. Dičius	2.00
A. Gutauskas	1.00
K. Urmonas	1.00

Viso iplaukos — \$444.00.

Išmokėta sekamai:

Antanui Povilaičiui, kaip laimėtojų vietoje automobilis užmokėta	\$225.00
Už padarymą 160 tikietų knygučių	18.00
Išdiniško-sekretoriaus kauceja už 1924-25 metus	20.00
Už padarymą stampos del pataisymo tikietų	2.75
Izd.-sekr. išlaidos gatve-kariais, krasa, popiera	5.00
Gumiukai ir popierukės del sutvarkymo tikietų	1.50
Petro Liepos išlaidos besidarbuojant	1.50

Viso išmokėta — \$273.75

Abelna sutrauka:

Iplaukos viso labo	----	\$444.00
Išmokėta viso	----	\$273.75
Atlieka N. ir N. Fondai	----	\$170.25
Bet iš to \$170.25 esu išmokėjęs sekanciai: Pridėjau prie baltiaus nedateklių, laikyto S.L.A. 3-čio apskričio 31 d. 1923 \$7.73. Prie pikniko, laikyto 4 d. liepos, 1924 — \$33.49. Prie baltiaus, laikyto 31 d. gruod. 1924 — \$1.90.		

Viso esu pridėjęs \$43.12, tai atėmus iš \$170.25, lieka \$127.13, pridėjęs 2 c. palyginimui skaitlinės, siunčiu \$127.15 į Našlių ir Našlių Fondo.

Tuos \$43.12, tai malonės 3-čio apskričio valdyba paliepti išdiniškui, Tamui Gelčiui pasiųsti į Našlių ir Našlių Fondo. Kadangi apskričio yra nutarta, kad visi nedatekliai del apskričio parengimų būtų padengti iš apskričio izdo, tai nuo 3-čio apskričio pasidarys į N. ir N. Fondo \$170.27.

Nors, aš sakiau apskričio pirmininkui J. Gataveckui, kad dar man apskričio izdininkas nėra apmokėjęs tų nedateklių ir aš esu sakęs ir izdininkui Tamui Gelčiui, kad apskričio yra nutarta, kad tas nedateklius \$43.12 būtų apmokėta iš apskričio izdo, tai jis man atsakė, kad jis tam išmokėjimui neturi apskričio pirmininko paliepimo išmokėti. Tai aš ilgiau nelaukdamas, kada tas palieptas ateis pasiunčiau kas pas mane buvo, o apskričio valdyba pasistengs atsisteiti su N. ir N. Fondu.

Abelna Apžvalga Pasidarbavusių Kuopų

Šį pasidarbavimą sumanė tuo laiku buvęs apskričio vice-pirm. Petras Liepas ir apskričio suvažiavime priėmė ir emėsi vykdyti gyvenimam. Pradedant darbą buvo manoma turėti dideles pasekmes, bet

pradėjus darbą pasirodė nėra taip, kaip buvo manyta. Darbas buvo sunkus ir reikėjo pasitenkinti tokiais pasekmėmis, kokias galėjome padaryti. Nors buvo atsišaukta į visas Pittsburgo apylinkės kuopas, bet dalyvumą ėmė ne visos ir sekancios kuopos per savo darbštinius narius pasidarbovo: 40 kp. \$82.00 ir darbuosio S. Raudonis, A. Vainorius, P. Savickas, P. Pikšris ir J. Dičius. 90 kp. \$75.50, darbuosio: T. Gelčius, S. Bakanas, S. Kumeta, A. Žemaitis, J. Kazlauskas, P. Meškauskas.

128 kp. — \$76.00, pasidarbovo: P. Liepai ir E. K. Šiurkaitienė. 92 kp. — \$39.00, pasidarbovo: D. Lekavičius, J. Kruopis ir J. Baršketis. 86 kp. — \$28.00, pasidarbovo: J. K. Maziukna, J. Rukas ir Ip. Paukštis.

266 kp. — \$28.00, pasidarbovo: V. Mikėlonis ir K. Urmonas. 287 kp., per F. Karčiauską \$12.50. 169 kp., per B. Grambą \$12.50. 247 kp., per J. Plečkaitį \$10.00. 152 kp., per J. Urboną \$9.00. 120 kp., per J. Staneiką \$6.50. 104 kp., per A. Lapincką \$5.00. 170 kp., per A. Bogužą \$5.00. 171 kp., per M. Grambą \$4.00. 316 kp., per A. Gutauską \$1.00.

Ponia B. Platakienė, nebūdama nė SLA nare, pasidarbovo net ant \$50.00, reiškia daugiau pasidarbovo, kaip nekurie, arba dauguma SLA narių ir tokią darbščią moterį butinai reikia prirašyti prie SLA. ir tame dalyke turėtų pasidarbuoti 86 kp. organizatorius D. Kvietkus. Man tvarkant šį visą reikalą ir išskolektuojant pinigus už parduotas knygetes ir bumant atsakomingu už viso to biznio vedimą, reikėjo gerokai pavargti, ypač su išskolektavimu pinigų. Bet visi gražiausiai atsisteis, nors ir kiek vėliau, delei tos priežasties aš likau per „Laisvę“ apvagytytas ir tai ne tu, kurie darbuosio ir su kuriais turėjau dalyką, bet tokių, kurie nėra pridėję nė cento.

S. Bakanas,

SLA. 3-čio apskr. buvęs izdininkas-sekr., Mayview, Pa.

P. S. Aukščia minėta suma — \$127.15 nuo p. S. Bakano priimta ir pavesta į SLA. Našlių ir Našlių Fondo. Taiptgi pasitikiu, kad, sulig P. Bakano tikrinimo bus prisiųsta ir likusieji pinigai — \$43.12, kurie dar randasi apskričio izde tam pačiam tikslui uždirbti. Prie progos noriu ištarti širdingos padėkos žodį, kaip P. Bakanui, taip ir SLA. 3-čio apskričio darbuotojams ir visoms kuopoms, kurie ir kurios pasidarbovo šitam praktiniam tikslui — sušelpimui nelaimingų SLA. narių. Ypač tenka širdingai padėkoti poniai B. Platakienėi, kuri nebūdama nei SLA nare taip žymiai pasidarbovo SLA. labdarybės reikalais. Dar kartą ačiu visiems už pasidarbavimą ir suteiktą tokios žymios paramos SLA. Našlių ir Našlių Fondui.

P. Jurgeliutė — SLA. sekr.

MANO PASITEISINIMAS.

Gerbiame P. T. man duoda patėmijimą su grasinimais, buk aš esu sužiniai pakeitęs suvažiavimo nutarimo paragrafą 9-tą. Aš prisipažįstu, kad klaidą esu padaręs su porą žodžių, bet tai yra techniška klaida, kuri mano suspenduojamam pranešime buvo paminėtas peregografą 9-tas, buk padengia pilnai peregografą 10-tą. Tas įvyko klaidą pranešime sakytą, kad

tverti jaunuolių kuopą, bet originaliam nutarime šių žodžių nesiranda. Delei to aš prisipažįstu prie klaidos ir tas įvyko ne sužiniai, kaip kad P. T. nutarime skamba, bet iš tos priežasties, kad aš po ranka neturėjau užrašų originalo nutarimo, vien tik iš atminties taip parašiau, nemanydamas jokio blogo tame. Bet niekada negaliu prisipažinti, kad sužiniai tai padariau.

Jurgis Bulota,

SLA. 9-to apskr. pirm.

Redakcijos pastaba. Berekalingai p. Bulota mėgina čia save perstatyti „nekalto avinėliu“, visiškai užtylėdamas kuriu tikslu buvo daromas minimas Pildomosios Tarybos nutarimas. Jis ir šiame savo pasiteisinime vėl mėgina falsifikuoti Pildomosios Tarybos nutarimą. Kas neskaitė šito Pildomosios Tarybos nutarimo, kiekvienas padarytų išvadą iš šito p. Bulotos pasiteisinimo, kad jį Pildomoji Taryba išbarė ir net „pagrasino“ vien užtai, kad jis „nekalta“ padarė tokią menkute „klaidą“.

Bet jei p. Bulota nenori suprasti šito Pildomosios Tarybos nutarimo, tai mes jam dar kartą paaiškinsime, kad šitas nutarimas padarytas svarbiausiai delto, kad jis sužiniai su falsifikavo pirmesnio Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimą ir visiškai išvirkščioje šviesoje jį perstatė SLA. 9-to apskričio kuopoms. Jis tame savo „suspendavime apskričio tarimų“ mėgino perstatyti Pildomąją Tarybą priešais tokių „praktinių“ 9-to apskričio nutarimų, kuriais apskritys nutarė SLA. narių vaikučius pamokinti lietuvių kalboje skaityti ir rašyti. Sufalsifikavimas apskričio tarimų konstatuota tik kaip įvykęs faktas.

Štai delko Tamstai, p. Bulota, pareikšta papeikimas ir priminta SLA. įstatai, o ne vien užtai, kad klaidingai pakelbiai 9-to apskričio nutarimus, kaip šiame savo „pasiteisinime“ mėgini tikrinti.

DARBININKAMS ATLYGINIMAI OHIO VALSTIJOJE.

Ohio valstija per savo Industrialę Komisiją aprupina atlyginimą suzeistiems darbininkams. Tas liečia visus darbininkus, išskiriant namų tarnus, kurie dirba ne sau, bet kam kitam, t. y., kurie pasamdomi. Apart įvairių nelaimingų atsitikimų atlyginimų, darbininkų sveikata apdraudžiama nuo penkiolikos įvairių ligų, kurios gali paeiti nuo darbo.

Atlyginimas priguli nuo nelaimingo atsitikimo didumo. Atlyginimas neduodamas pirmą savaitę po suzeidimui, bet suzeistą už dyką prižiūres kompanijos gydytojas, slaugė ir jeigu ligoninė darbininkas nevežtas, kompanija užmoka ligoninės išlaidas. Kuomet darbininkas del suzeidimo palieka visiškai invalidu, atlyginimas siekia 66 2/3 nuošimčių savaitinio uždarbio iki mirties tokio invalido. Kuomet laikinai suzeistas, atlyginimas siekia 66 2/3 nuošimtį savaitinio uždarbio pakol pasveiksta. Atlyginimo sumos mokamos tik iki šešių metų po suzeidimui. Kuomet darbininkas pusiau sune galėjęs jo atlyginimas bus 66 2/3 nuošimtis kol galės vėl stoti prie darbo. Šitas atlyginimas negali viršinti \$18.75 į savaitę ir buti mažesniu \$5.00 į savaitę; kur darbininkas uždirba mažiau \$5.00 į savaitę jam mokama jo pilna savaitinė alga. Didžiausias atlyginimas gali buti \$6,500 už darbininko žuvimą, bet jeigu atlyginimų komisionierius rastų, kad darbdavys tinkamai neaprupino darbininką, gali nubausti darbdavį iki 50 nuošimčių didžiausios sumos — \$6,500. Didžiausias nuolatinis atlyginimas už dalinį suzeidimą yra \$3,750. Komisionierius gali paskirti atlyginimą vienoj sumoj. Apart atlyginimo, sulig komisionieriaus nuožiuos, darbininko išlaidos už medikališką ir ligoninę priežiūrą apmokama. Sulig naujo priedo, įstatymas paskiria \$150 palaidojimo išlaidų apart kitų atlyginimų. Atlyginimas nepaskirtas už ligą ir suzeidimą viename atsitikime, tik ten, kur paliegimas yra priežastimi tos ligos. Tokiuose atsitikimuose komisionierius paskirs atlyginimą.

Darbininkas į dvi savaites po suzeidimui turi išpildyti tam tikrą blanką — „Application for Payment of Compensation; Medical Service, etc.“ Išpildžius blanką reikia pasiųsti į Industrial Commission of Ohio, Department of Claims, Columbus, Ohio. Atsitikimuose, kur darbininkai nepažinodavo aplikacijos blankos, po trijų mėnesių po suzeidimui, komisionierius gali nutarti atlyginimo nemokėti.

Komisionierius gali reikalauti peržiūrėjimą suzeisto darbininko bile kada jis nori, darbininkui tinkamiausioj vietoj. Jeigu darbininkas turi važiuoti į kitą miestą, jo išlaidos bus užmokėtos. Jeigu darbininkas atsakytyt pributi ant peržiūrėjimo, jo atlyginimas gali buti pertrauktas.

Atlyginimus gali gauti našlės, vaikai, tėvas arba motina, nepaisant kur gyvena, čionais, Jungtinėse Valstijose arba užsieny.

F. L. I. S.

Iš Lietuvos Laikraščiu

NAUJAS BUDAS LENKŲ SAUVALEI PASLĖPTI.

Lenkų vyriausybė suteikė vaivados privilegijų, kuriomis jie, reikalui esant, gali paskelbti savo vaivadijų karą stovį ir panaikinti veikiančius įstatymus. Tai padaryta ryšy su vis labiau išgalinčiu Lenkijoje valstybiniu judėjimu.

GYVENTOJŲ SU-

RA. INĖJIMAS.

Gruodžio 31 d. Vilniaus krašte bus padarytas visuotinas gyventojų surašinėjimas. Vilniaus krašte lenkai surašymo iki šiol dar nėra darę ir, kur liečiamas gyventojų skaičiaus klausimas, tuo tarpu operuoja savo sufabrikuotais daviniais.

Kandidatais į Vilniaus arcivyskupus numatomi šie lenkai dvasiškiiai: arc. Cieplikas, vysk. Jalbzykovskis, vysk. Michalkevicius, vysk. baronas Ropas ir kunigų seminarijos rektorius Šila.

Kalėjimas tau nepavojingas, jei esi teisingu, tačiau leivė yra labai pavojinga, jei esi sukčium.

Jei laikysies savo pinigų, tai nustosi draugų. Bet jei prarasi pinigų, tai prarasi ir draugus.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES | ABI PUSI
NUPIGINTOS
| Lietuva Per Bremeną
Trečia klasė tikrai maloni.
Nepilietiški grįžant būry 18 mėnesių
priėmimoje neturės jokių kabinų
33 Broadway, New York, arba bile vietoje agento

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJO ADRESAL.

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 807 W. 30-th St., New York, N. Y.
Išdiniškas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Izdo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Izdo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Line, New York, N. Y.
B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave., New Britain, Conn.
K. Strumskis, P. O. Box 342, Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Istatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Pušintė-Salnenė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.
A. F. Fredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 807 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. Baldauskutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.
P. Balickienė, 1804 W. 64-th St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.
S. Bakanas, Mayview, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS
REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI „TEVYNEJE“

TIKTAI
SLA.
Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00 ir 75c.; paauksuoti — po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 75
Paauksuoti 50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos-pečetis

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečetis, išpaudžiamos į popierą \$5.00
Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo apdara su raktu ir 50 lakštų parsiuduoda tikta už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais pažymint ant mokesčių lakšto paliktos taškos eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekanciu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Istoriko Žvilgsnis į Rusiją

Rusija paskutiniame dešimtmety vaidina rolę, kuri patraukia akis visos žmonijos. Vieni žiūri į ją su pnieka, kiti su baime, tretis su vilčia. Ir mes, lietuviai, domimės greičiau įvykiais Rusijoje, negu Morokoje, ar Čekoslovakijoje, nes mes esame rusų kaimynai, gyvenę su jais per nežinomą skaičių amžių. Musų Algirdas ties Maskva savo skydą kabino, o raudonarmiečiai Vilnių nuo lenkų išvadavo. Todel bus įdomu dažinoti kaip žiūri istorikai į Rusijos įvykius? Kaip jie juos įvertina? Ir kokią ateitį Rusijai numato?

Rimti istorikai nedrįsta daug pranašauti. Jie net bijo daryti drąsių išvadų iš šios dienos įvykių, nes, esą, per arti gyvename prie jų. Tik ateinančios gentkartės žiūrius tikrąją įvykių prasmę ir nuspręsk kokios jėgos turėjo daugiausia lemiančios svarbos. Bet ir šandien galima, nors apyčiuopoms, pamatyti, kokie vėjai pučia žmonių gyvenime.

Bolševikai, atidengę caro diplomatinio slaptojus arkyvus, parodė pasauliui, kad nuo 1908 metų rusai pradėjo vesti agresyvią politiką prieš Austriją Balkanuose. Jie darė derybas su prancuzais, kurie degė kerštu atimti iš Vokietijos Elzaso kraštą ir Pareinio kasyklas, o Saaro plieną. Per prancuzus likosi ir traukti ir anglai, kurie savo keliu nemėgo augančios vokiečių galios prekyboje. Rusai veržėsi į Balkanų vadovybę ir prie Konstantinopolio. Tie faktai nustatyti ir veik visiems dabar žinomi, bet niekas iki 1917 metų nežinojo tų slapčių pasitarimų ir sutarčių, kuriomis Rusija, Prancija ir Anglija susirio iš vienos pusės, o Vokietija su Austrija iš kitos.

Karas nualino visą Europą ir privertė žmones judėti. Sujudo rusai ir nuvertė carus. Pradėjo statyti naują „rojų“, sugriaudami senąją tvarką taip, kaip prancuzai sugriovė savo feodalizmą (dvarponių sistemą) laike Prancijos Revoliucijos. Kaip prancuzai, taip rusai, per revoliuciją, sunaikino su šaknimis seną, įsisknijusią monarchijos sistemą, nušlavė dvarponius, nuvertė įsiviešpatavusią religiją ir kunigiją, sunaikino gyvavusią pinigų sistemą, paleisdami jos vieton upes popierinių banknotų, nuo kurių vėliau visai atsisakė. Per revoliuciją tos dvi tautos permainė savo pažiūras ir visuomenės surėdymą ir ekonominius ryšius. Vienok ir skirtumų yra tarp prancuzų revoliucijos ir rusų. Prancuzai pripažino privatinę nuosavybę, rusai griežčiau gi išnaikino savo aristokratią. Prancuzai perdavė valdžią taip vadinamiems buržuazijos sluogsniams, kurie turėjo prityrimo valdyti, rusai gi papuolė po valdžią darbininkų elementų, kurie niekad nėra turėję jokios praktikos valdyje valstybės. Ir tie elementai paėmė netik visą valstybės aparatą, bet sykiu paėmė visus fabrikus, gam-

tos turtus, jų priežiūrą ir sunaudojimą, ir tokiu būdu, apart valstybinių darbų, dar užsikrovė atsakomybe gaminti ir išdalinti žmoniems prekes ir pragyvenimo reikmenis.

Ką tie elementai atsiėk Rusijoje? Žemės ūky, visi pripažįsta, kad komunizmas neįsigyveno. Jis ten klupo. Pramonėje grįžta-ma prie šiek tiek tokios rūšies valstybinio kapitalizmo, duodant progos ir mažiems pramoninkams bei krautvinninkams gyventi. Vienok svajoti apie grįžimą carų, kaip Prancijoje pora sykių grįžo išvytieji karaliai Burbonai, būtų, regis, bergždžia.

Tyrinėjimas budų ir priemonių, kuriais dabartiniai rusų valdžios elementai tą valdžią pasiekė ir išlaikė, duoda daug pamokų politikams.

Kol bolševikai nebuvo valdžioje, jie savo raštuose mažai, arba visai nesvarstė, kaip reiktų tvarkyti aktualius žmonių gyvenimo prie komunizmo. Jie nedumoję apie techniką, apie tai, kaip prekes gaminti ir jas žmonėms suteikti, kaip suakcentuoti žmones dirbti. Visas jų tikslas buvo — įsigyti valdžią, nuversti esamą tvarką ir atsisėsti valdžios sostuose. Jie norėjo pagauti visas valstybės rankas: armiją, policiją, visuomenės spaudą, viešas įstaigas, gelžkelius, ir fabrikus. Jie norėjo galios, bet neturėjo smulkiai išdirbtos plano kaip vykinti komunizmas.

1917 metais jiems ir rankas davė keletą istorijos spėkų, arba galių rusų visuomenės judėjime, kuriomis pasinaudodami, bolševikai užlip ant valstybės vairo. Pirmoji spėka buvo gilus visuomenės noras taikos, noras kad karas būtų baigtas. Antra spėka buvo nemažiau gilus (per 50 suvirš metų bręstantis) kaimiečių valstiečių troškimas žemės.

Bolševikai tais visuomenės norais ir pasinaudojo. Jie vieni, iš visų Rusijos partijų, turėjo užtektinai griežtos valios atsisakyti nuo imperialistiško karo. Jie kvietė kareivius (kilusius iš valstiečių daugumoje) mesti ginklus ir eiti namo. O pasilikusiems namie valstiečiams jie liepė eiti ir pasiminti dvarų žemes. Tuo kvietimai taip patiko valstiečiams, kad karo frontai ištuštėjo ir bolševikai užtvėrė Lietuviškos Brastos taiką. Dvarponiai gi buvo arba išmušti, arba priversti bėgti iš Rusijos. Pirmutinio sovietų kongresas išleido du dekretus. Vienas skelbė karo pabaigą, o kitas atėmė žemę iš dvarponių ir visą žemę nacionalizavo, arba, kaip bolševikai sakė, „atidavė valstiečiams“.

Ar tie rusų visuomenės norai buvo komunistiški? Turime atsakyti, kad ne. Taikos nori kiekvienas žmogus. Visos valstybės turėjo pavartoti priverstinę rekrutavimą, kad gautų kareivius savo armijoms. Žemės išdalinimas tarp pavienių valstiečių irgi nėra komunizmas. Komunizmo tikslas žemę dirbti kaip ko-

li Fabriką: ant didelės skalės, darbininkais, neturintiais kitokios nuosavybės, kaip savo darbo spėką. Tai gi bolševikai valdžią apėmė ne dėlto, kad rusų visuomenė pamylėjo komunizmą, bet dėlto, kad jie buvo vienatinė partija, stojusi už taiką ir žemių išdalinimą, be jokių svyravimų.

Darbininkams irgi bolševikai davė pažadų. Jie atidavė darbininkų komitetams visus fabrikus. Tie komitetai, kaip sako dekretas, turėjo „prižiūrėti ir kontroliuoti gamybą savo srityse, veikdami drauge su vietos sovietais ir po kontrole Vyriausios Ekonominės Tarybos.“ Bet iki geg. 15, 1918 metų tik apie 230 fabrikų buvo „nacionalizuota“.

Gaila, kad „baltieji“ ir aliantų valdžios, kišdamiesi į Rusijos reikalus, nedavė progos bolševikams ramiai savo planus vykinti. Tuomet mes būtume matę, ką jie sugebi, pertvarkydami gamybą ir prekybą komunizmo pamatais. Bet istorija ejo kitais keliais ir privertė bolševikus įtempti jėgas kovoj su priešais.

Karas vis karas: ar komunistai jį ves, ar kiti, jis reikalauja žmonių, amunicijos, turtų. Karo metu visuomenę veda tokie žr mės, kurie mažai svarsto, bet daugiau veikia, nes karas reikalauja judėjimo, veikimo. Todel Rusijos politika teko žmonėms radikals, griežtai nusistatiusiems. Jie pradėjo vykinti taip vadinamą „karingą komunizmą“, kuris vėliau susiplojo kaip blynas prieš gyvenimo faktus. Bet ir tą komunizmą jie nevykdė griežtai. Jų dekretai ir įstatymai rodo, kad jie buvo oportunistai politikoje ir ekonomijoje (Rusijos konstitucija reikėjo taisyti keletą sykių, ir tulus įstatymus vieną po kitam atšaukė). Pats Leninas 1921 metais prisipažino, kad „padarėme klaidą, norėdami staiga persikelti į komunistinę gamybos ir prekybos sistemą.“ Esą, reikia pirmą pereiti per socialistinės rūšies tvarką ir kontroliuoti (kur kapitalistai viską atlieka, o socialistai kontroliuoja), pirm negu galima bus įvykinti nors paprasčiausios rūšies komunizmą.

Peržiūrėjęs minėtus faktus, rimtas amerikonas istorikas, prof. Beard (iš kurio knygos „Cross-Currents in Europe Today“, rašytos 1922 metais jie yra imti), sako, kad Rusijos revoliucijos pasekmės, galų gale, bus įsteigimas milžiniškos valstiečių respublikos. Dvarai vargiai begižės, nežiūrint bolševikų organizuojamų komunų. O jei bolševikai ilgiau užsisub valdžioje ir valdys valstybę ir kariuomenę, tai vietoje komunizmo vykinimo mes matysime įsteigimą valstybinio socializmo, kur įvairias pramonės šakas valdys ir ves įvairios rūšies koncesioninkai — kapitalistai, dalindamiesi pelnais su valstybe.

Nuo to pranašavimo praėjo du metai ir įvykiai Rusijoje patvirtino prof. Beard pranašavimus. Bolševikai duoda daugiau valstiečių ir teisių atbūdan-

tiems po žemės dalykų ir karų valstiečiams, o sykiu Rusijos gamtos turtus ir fabrikus išnuomoja svetimų valstybių ir saviems koncesioninkams — kapitalistams, padarydami su jais kontraktus, kad pelnais būtų dalinamasi.

Taigi komunizmo vykdymas padėtas į šalį ir nėra žinios, ar bus tas darbas kada nors Rusijoje, ar kitose valstybėse pradėtas. Anglijos unių delegatų raportai, iš apsilankymo Rusijoje, šiemet išleisti, rodo, kad darbininkų unijos, buvusios kaip ir antra valdžios ranka, šandien yra paliusuotos nuo valstybių darbų ir užsiėmę tik tiesioginiu gynybu darbininkų reikalų: algų, darbo sąlygų ir sveikatos bei apšvietos. Taip vadinami

„buržuaziški specialistai“, kaip: inžinieriai, fabrikų direktoriai, kemikai, fabrikų raštininkai ir vedėjai neseniai gavo teisę siųsti savo vaikus į valstybės mokyklas. Neuzilgo gal gaus ir pilną balsą pramonės vėdime. Jau dabar, sakoma, komunistai, kurie pristatė „specus“ prižiūrėti, laiko liežuvi už dantų ir duoda jiems valią.

Yra daug taisytių dalykų pasauly, bet jie, regis, nebūs pataisyti, atiduodant valstybės ir visuomenės gyvenimo vadeles ir rankas išimtinai vienių darbininkų. Darbininkų apsaugą nuo išnaudojimo, po senovei pasiliks karingai ir energingai nusistatę unija, o ne bandymai komunizmą įvykinti.

Vyt. Širvydas.

Sunki Lietuvių Padėtis Vilniaus Krašte

Lietuvių padėtis Vilniaus krašte eina diena iš dienos sunkyn. Lietuvių nuolat durė akis lenkų administracijai, kuri jau buvo pavartojusi visas galimas varžomas priemones, bet savo tikslo neatsiekė. Mokyklų uždarinėjimas, mokytojų persekiojimai nesutrukdė lietuvių atgimimo, ir todėl lenkai ryžosi panaikinti lietuviškumą lietuvių reikalauja judėjimo, veikimo. Todel Rusijos politika teko žmonėms radikals, griežtai nusistatiusiems. Jie pradėjo vykinti taip vadinamą „karingą komunizmą“, kuris vėliau susiplojo kaip blynas prieš gyvenimo faktus. Bet ir tą komunizmą jie nevykdė griežtai. Jų dekretai ir įstatymai rodo, kad jie buvo oportunistai politikoje ir ekonomijoje (Rusijos konstitucija reikėjo taisyti keletą sykių, ir tulus įstatymus vieną po kitam atšaukė). Pats Leninas 1921 metais prisipažino, kad „padarėme klaidą, norėdami staiga persikelti į komunistinę gamybos ir prekybos sistemą.“ Esą, reikia pirmą pereiti per socialistinės rūšies tvarką ir kontroliuoti (kur kapitalistai viską atlieka, o socialistai kontroliuoja), pirm negu galima bus įvykinti nors paprasčiausios rūšies komunizmą.

Peržiūrėjęs minėtus faktus, rimtas amerikonas istorikas, prof. Beard (iš kurio knygos „Cross-Currents in Europe Today“, rašytos 1922 metais jie yra imti), sako, kad Rusijos revoliucijos pasekmės, galų gale, bus įsteigimas milžiniškos valstiečių respublikos. Dvarai vargiai begižės, nežiūrint bolševikų organizuojamų komunų. O jei bolševikai ilgiau užsisub valdžioje ir valdys valstybę ir kariuomenę, tai vietoje komunizmo vykinimo mes matysime įsteigimą valstybinio socializmo, kur įvairias pramonės šakas valdys ir ves įvairios rūšies koncesioninkai — kapitalistai, dalindamiesi pelnais su valstybe.

Nuo to pranašavimo praėjo du metai ir įvykiai Rusijoje patvirtino prof. Beard pranašavimus. Bolševikai duoda daugiau valstiečių ir teisių atbūdan-

per bažnyčią. Nenuostabu bus, jei katalikiška bažnyčia ten tuoj virs lenkiška.

Uždėję savo leteną ant mokyklos ir bažnyčios, lenkų žandarai vis smarkiau spaudžia ir varžo lietuvišką spaudą Vilnių. Lenkams atrodo, kad užslopinę lietuvių kalbą mokyklose, bažnyčioje ir spaudoje, jie suteiks Vilniaus lietuvių mirtiną smugį. Bet ir kolaimose mokyklose, pareikalaujant per Vilniaus mokyklų kuratoriją raštu iš birželio 25 d., kad mokyklose istorija ir visuotinė geografija būtų dėstomos lenkų kalba.

Šito parėdymo žalingumas štai iš ko aiškėja. Visose lenkų mokyklose ligi šiol buvo dėstoma lenkų kalba ir lenkų literatūra tiek pat valandų, kiek ir gimtoji kalba, todel dabar, pradėjus dėstyti lenkų kalbą istoriją ir geografiją išimti, kad pusė pamokų lietuvių mokyklose eitų nelietuvių kalba. Suprantama, todel, kad lietuviai turėjo pakelti protestą, ir laikinai Vilniaus lietuvių komitetas pasiuntė Varšavos Seimo ir Senato švietimo komisijoms protestą, reikalaujamas atšaukti minimą parėdymą, kuriuo yra visai neteisėtai suvaržomos lietuvių mokyklos.

Taip spausdami lietuvius Vilniaus krašte, lenkai dar turi drąsos skystis tariamaisiais persekiojimais Lietuvoje, kur jie naudojami visomis teisėmis. Tad ši kartą būtų naudinga ir lenkų mokykloms Lietuvoje pritaikinti analoginį parėdymą, reikalaujant lenkų mokyklose dėstyti minėtus mokslo dalykus lietuviškai. Kiek teko iš „Elto“ patirti, mūsų sferose tokio nusistatymo esama, ir jis turėtų būti įvykdytas, jei tik lenkai jį taikins lietuviškoms mokykloms Vilnių.

Be mokyklos lenkų valdžia griebėsi ir bažnyčios. Nežiūrint kunigų pasiųstos popiežiaus nuneijai Varšavos petijijos, lenkų okupantai vis dėlto pašalino Vilniaus vyskupą Matulevičių. Tuo žygiu lenkai paėmė ir savo rankas okupuotos Vilniaus srities bažnyčios valdymą, kurį tuoj išnaudos lenkybei platinti

„buržuaziški specialistai“, kaip: inžinieriai, fabrikų direktoriai, kemikai, fabrikų raštininkai ir vedėjai neseniai gavo teisę siųsti savo vaikus į valstybės mokyklas. Neuzilgo gal gaus ir pilną balsą pramonės vėdime. Jau dabar, sakoma, komunistai, kurie pristatė „specus“ prižiūrėti, laiko liežuvi už dantų ir duoda jiems valią.

Yra daug taisytių dalykų pasauly, bet jie, regis, nebūs pataisyti, atiduodant valstybės ir visuomenės gyvenimo vadeles ir rankas išimtinai vienių darbininkų. Darbininkų apsaugą nuo išnaudojimo, po senovei pasiliks karingai ir energingai nusistatę unija, o ne bandymai komunizmą įvykinti.

Vyt. Širvydas.

Kun. A. Šmulskis — čiu Lankantės Amerikoje

Lietuvių Katalikų Federacijos Kongresas persikvietė kun. A. Šmulskį, Lietuvos Seimo atstovą, pranešimams apie Lietuvos politiką, ekonomiką ir tt. bent didesnėse lietuvių kolonijose.

Kun. Antanas Šmulskis yra pozicijos partijos narys, tai yra valdanciosios partijos atstovas, kuri tai partija save vadina „krikščionimis demokratais“, o kurioje krikščioniškumo ir demokratizmo nėra nė šešėlio, o vien tik katalikiška diktatura, kaip ir kun. A. Šmulskis yra titulujamas Lietuvos diktatorium. Todel visiems yra svarbu girdėti Lietuvos diktatoriaus pranešimus iš katalikiškos pusės, kaip kad girdėjome p. Makausko pranešimus iš demokratiškos (opozicijos) pusės.

Ir todel visi lietuviai be skirtumo eikime į susirinkimus

kur tik tai kun. A. Šmulskis, kalbės ir visur reikalaujame viešo — publiško atsakymo bent į šiuos klausimus:

1) Koks pavojus gresia Lietuvai, kad katalikiškoji valdžia su Seimo didžiūma įvedė „karo stovį“ vieniems metams — butent Seimo atstovų rinkimo metais. Su kuomi kariaujama?

2) Kokio parlamento — seimo pavyzdžių vadovavosi katalikiškoji pozicija apribodama Seimo atstovų diskusines kalbas penkioms minutoms, kada viso svieto seimuose atstovai kalba be apribavimo? Kalbant atstovams — Griniui, Bielinui ir Lapinskui virš penkių minučių, jie tapo gikluotos policijos išvesti iš Seimo, kada, ten pat kun. A. Šmulskis kalbėjo apie dvarų parceliaciją be apribavimo. Atribavimas diskusinių kalbų penkioms minutoms laiko, reiškia užčiaupimą lūpų opozicijai — visai pusei Seimo atstovų, kuomi tapo sumintas parlamentarizmas. Seimas su puse užčiaupų lūpų, tai ne seimas

3) Kun. A. Šmulskis viešai kaltina Lietuvos, žydus, kurie telegrafavę Amerikos žydams daryti pastangų, kad Amerikos valdžia nepripažintų Lietuvos de jure. Kur tas telegramas ir koks to telegramo turinys, kuris turėjo eiti sykiu su apkaltnimu? Lietuvos žydai konstatuoja to nedarę ir priešingai tvirtina, kad žydus Sa-bath iš Chicagos, kongresmonas, buvo iniciatorium rezolucijos Kongresui pripažinti Lietuvos de jure. (Kaltinant Lietuvos žydus negalime apkalinti ir Amerikos katalikus, kunigus Bučį su Jakaičiu, „Garso“ redaktorių šimutį ir „Darbininko“ redaktorių, kaip jo tulų parapijų „protestus“ prieš Lietuvos Suvažiavimą, Washington, kur tapo įteikta Prezidentui Hardingui prašymai su virš milijono parašų link pripažinimo Lietuvos de jure. Tie katalikų „protestai tilpo „Garso“, „Darbininke“ ir „Drauge“. Taigi minėti katalikų vadai yra darę pastangų prieš pripažinimą Lietuvos de jure ir pagarsinę tą niekšišką darbą savo organuose, kada apie žydus nėra prirodymų iki šiolai).

4) Kas autorizavo karo cenzorių išbraukti iš Seimo protokolų aprašymą įvykių Seime birželio 20 d., kur ginkluota policija po įsakymu Vidaus Reikalų Ministerio Endžiulaičio išvedė iš Seimo atstovus — Grinių, Bielinį ir Lapinską, kad Lietuvos Konstitucija garantuoja Seimo atstovų neliečiamybę?

5) Kokiam tikslui katalikiškoji pozicija sulaužė Lietuvos Konstituciją, panaikindama laisvę žodžio, spaudos ir susirinkimų aikštėse, turguose ir net giriose (Aukštojo Panevėžioje), kada pozicijos asmenims visur valia laikyti kalbas ir susirinkimus? Toks reakcionieriškas pozicijos darbas privers liaudį daryti susirinkimus bažnyčiose, kaip kad kunigai daro.

6) Kokiu tikslu žemės ūkio Ministeris, kun. Krupavičius, perdavė Lietuvos Našlaičių Prieglaudą su mokykla Gelgaidiško dvare ir atėmė nuo Tauragės apskrities valdybos Našlaičių Prieglaudą su mokykla Adakavo dvare ir perleido tą vietą vienuolėms? Ar tai Lietuvos našlaičiai yra nepageidaujami piliečiai, kada jų įstaigos ir mokyklos naikinama?

7) Kas yra kun. Klinko, kuris kursuoja su lenkų pasu tarp Varšavos, Romos, Amerikos ir Lietuvos, dabar gyvenęs Nemakščiuose pas kleboną Alek-są ir vedąs agitaciją už pripažinimą konkordato Lenkijos su Vatikanu, kaip to teisingo ir neklaidaus papos darbo?

8) Keno įsakimu Seinų apskrities švietimo Komisija, po vadovybe kun. Gustaičio, paliosavo 10 cenzinių mokytojų, palikdama vietoje beczynius (be pedagogijos mokslo) net su Apšvietos Ministerio p. Jokanto papelikimais, kaipo netinkamai buti mokytojais?

P. Mikolainis,
188-190 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI AMERIKOJ

RACINE, WIS.

Rugpjūčio 30 d., „Fricks“ Farmoj buvo suruostas Jaunų Lietuvių Choro išvažiavimas. Svečių suvažiavo nemažas būrelis ir visą laiką linksminosi įvairiais būdais. Šokta, dainuota, žaista ir bevažiandami vieni kitus nei nejutome kaip pailsio valandos praėjo besilinksminant dideliu miške. Lietuvaitės dėkingos ir taria ačiū visiems rėmėjams.

Jaunų Lietuvių choras la-vinasi duoti koncertą, jau ir svetainė apimta — „Turner“ Hall spalio 11 d. Įvyks koncertas ir bus lošta J. Genišo scenos vaizdas „Paparčio žiedas“.

S. L. A. 100 kuopos nari, Jurgis Klinkuną ištiko baisi nelaimė. Rugp. 30 d. pasisamė vežėją Pr. Beinorą, kad jį ir Vaikikonius visą šeimyną nuvežtų į piknikus. Atvyko į J. L. choro išvažiavimą — pikniką ir čionai pabuvęs valandą laiko sutarė važiuoti į parapijonų pikniką į Midway parką. Bevažiuojant į parapijonų pikniką ketvirtojo mylioje kelio prie užsikimimo ištiko nelaimė: automobilis kildė šaly kelio stovintį stulpą, susimušė automobilis ir ant vietos likos užmūstas velionis Jurgis Klinkunas. V. Vaikikonius perkirsta antakis, P. Vaikikonienė labai sutrenkė galvą, o vaikūnai ir vežėjas išliko sveiki. S. L. A. 10 kuopos valdyba apie tą nelaimę davė žinoti velionio broliui J. Klinkunui, gyvenančiam Binghamton, N. Y. Rugs. 1 d. atvyko jo brolis suvarkyti velionio reikalus ir jį palydėti į kapines. S. L. A. 100 kuopos ant greitųjų sušaukė ekstra susirinkimą 2 d. rugsėjo L. D. Klube. Išrinkta grabnešiai ir nupirkta varde S. L. A. 100 kuopos vainikas.

Laidotuvės įvyko rugsėjo 3 d., 2 v. po pietų, iš Bayman Krog koplyčios į Miesto Grelceland kapines. Velionį palydėti susirinko gražus būrelis lietuvių — lydejo 13 automobilių. Prie adaro kapo atsisveikinimo keletą žodžių pasakė M. K. ir 226 lote likos amžinai palaidotas.

Velionis Jurgis Klinkunas gimęs ir augęs Lietuvoje, Miežiškių kaime ir valsciuje, Panevėžio apskrityje. Ilgus metus išgyveno Amerikoje, beveik visą laiką Racine, Wis. ir mirė ištikus nelaimės vos 42 m. amžiaus sulaukęs. Buvo tvirtas ir galėjo ilgai gyventi, bet likimas kitaip nulėmė ir tvirtam, sveikam prisėjo skirtis su gyvybe. Paliko nuliudime du brolius: Vincą ir Juozą Klinkunas, gyvenančius Binghamton, N. Y. Velionis Jurgis Klinkunas gyvendamas mylėdavo išsigerti, bet buvo teisingas ir linksmo budo, taip jau negarbindavo Romos prietarų. Buvai mūs 100 kp. nariu, gyvą globojant ir mirus suteikėm paskutinį patarnavimą. Išsėkis ramiai Lietuvių svetimoje žemelėje — laisvės šalyje...

A. L. T. S. 35 kuopa rugsėjo 12 d., Lietuvių Dramos Klube, 2 v. po pietų atidarė lietuvių kalbos vaikams mokyklėlę. Tėvai, kurie turit augusių vaikų ir norite, kad jie nežūtų svetimųjų bangose

Ir kad su jais būtų galima susikalbėti savo prigimtoje lietuvių kalboje, taip jau jums nuvargusius pavaduotų, parašant laiškelį į gimtinę ar pas draugus lietuvių kalboje, prašomi vaikeliu leisti į tą mokyklėlę. Mokinsime veltui ir dėsime pastangas, kad išmokinėti ant kiek bus galima daugiausiai. Pamokos bus duodamos per visą rudens ir žiemą iki kitų metų vasaros. Pamokos bus šeštadieniais 2 val. po pietų, Lietuvių Dramos Klube.

M. Kasparaitis.

N. S. PITTSBURGH, PA.

Iš Chicago gerb. Sabonai viešėjo Pittsburghe. Jie gerai žinomi chigagiečiams ir pittsburghiečiams kaip gabūs artistai meno srytyje. Sabonai praleido atostogas Pittsburghe pas ponios Sabonienės tėvus. Žinoma, tuo pačiu kartu atlikę ir visus senuosius draugus, su kuriais nesimėtė per penkis metus. Mat pp. Sabonai buvo Pittsburgho gyventojai, ypač p. Sabonienė yra gimusi Pittsburghe. Tikrai penki metai atgal jie sumanė persikelti į Chicago, kaip į platesnę dirvą, kur turėtų geresnę progą savo tikslių dailėje pasiekti.

Pagerbimui Sabonai buvo surengtas Mažukų pastangomis draugiškas vakarėlis rugpjūčio 11 d. jų pačių namuose. Svečių atsilankė virš 60 žmonių. Tame vakarėly gerb. Sabonai davė šeimynišką koncertą. Smuikinkė L. Sabonienė pagrojo smuiku, jai akomponavo pianu jos brolis L. Šemenas. Dainininkas K. Sabonis dainavo, jam akomponavo pianu gerb. Sabonienė. Taipgi dainavo ir pianu skambino Silvija Sabonutė, jauna mergaitė, gerb. Sabonai dukterė. Apie gerb. Sabonai muziką ir dainas galima pasakyti trumpai, kad tai yra žvaigždės lietuvių tarpe meno srytyje.

Iš pittsburghiečių šiame draugiškame vakarėly prisidėjo prie programos panelė Zanaitė Venslovitė su klasiškais šokiais. Jai pianu pagrojo jos vyresnė sesutė. P-lė Z. Venslovitė gal but yra viena iš gabiųjų šokiškių pittsburghiečių lietuvių tarpe. Taipgi pianu skambino Malvina Riukutė — vietinė. Programui užsibaigus, po malonių draugiškų pasikalbėjimų, vėl vakarą skirstėsi svečiai, vienas kitam linkėdami daug laimės.

Iš pasikalbėjimų su p. Sabonai teko patirti, kad apie gruodžio mėnesį jis važiuos į New Yorką įdėnuoti del Victor Co. naujų lietuviškų dainų. Tai gal tuo tarpu dar kiti aplankys Pittsburghą ir pakeliui čionai sustos.

As šį savo pusės sakysiu, kad gerb. Sabonis turėtų pittsburghiečiams tuo tarpu duoti koncertą. Dabar buvo atleista, nes mes žinom kuomet žmogus važiuoja atostogoms, tai geriau pasakius ant „good time“, tai jau dirbti ne malonu. Bet kuomet p. Sabonis važiuos dirbti, tai jau bus neatleistina, jeigu pakeliui nesustotų paliksiminti pittsburghiečių. Svetimas.

NEW BRITAIN, CONN.

Atsišaukimas į Teatro Veikalų Autorius.

L. N. Varpo draugija, dirbdama lietuvių meno dirvoje ir matydama trukumą gerų veikalų mūsų scenoje ir žinodama, kad lietuvių rašytojai bei literatai turi pagaminę gerų veikalų, bet dėl stokos finansų negali išleisti, todėl L. N. Varpo draugija nutarė išleisti veikalą savo lėšomis, kuris būtų tinkamas lietuvių scenai. Nedaro skirtumo drama ar komedija, originalis arba vertimas. Todėl šiuomi kreipiamės į kiek-

šes arba išvertę ir nori, kad veikalas būtų išleistas, lai prišunčia savo veikalo kopiją sekamu adresu: A. P. Osteika, 432 Main St., New Britain, Conn. L. N. Varpo draugija rašosi su autorium, išleis. Rankraščiai sulig pareikalavimu autoriui bus gražinami atgal.

L. N. Varpo Dr-ja.

STRAIPSNIS 140.

Metai po kuditų yra begalo svarbūs, nes juose dedasi vyriškumo ir moteriškumo pamatai. Galima tada pagelbėti vaikui įsigyti pamatą vikrios ir stiprios sveikatos, arba ir silpnumo bei menkumo.

Menkumas ypatingai akstina blogas penėjimas. Netinkamas maistas ne visados paeina iš jo stokos, nes ir turtingi nuo to kenčia. Čia kuditai gimti su aukso šaukštu, bet jei negaus duonos ir pieno, orančių, sausės, miego ir mankštinių, tai bloga sveikata ir menkas išsivystymas bus jo gyvenimo draugai. Inžinui reikia tam tikrų anglių, kad jis gerai dirbtų, taip pat ir žmogaus mekanizmas reikalauja tinkamo kuro, kad geriausiai tarnautų.

Nekurie maistai yra būtini augimui, o svarbiausias iš jų yra pienas; jo stoka dažniausia padaro nedapenėjimas, nes jame randasi visi elementai akstinanti augimą. Vienok ir po kuditų pienu negali kiti atstoti, tik jam priglęsti. Normai kuditį reikia įpratinti visus paprastus valgius, ne keptus; nereikia pataikauti jo norams. „Smaguravimas“ yra skylutė pro kurią atlanda nedapenėjimas. Vaikas reikalauja maityti, negu suaugęs, kuris tik palaiko savo jau išvystytas savybes.

Nedapenėjimas paliečia dantis, nagus, kaulus, o mineralai, kaip spinačo geležis, pieno kalcis ir fosforas, duoda gyvybės ir kietumo. Vaikas reikalauja penkis sykius daugiau kalcio, negu suaugęs. Minkštų dantų pavojus gi daug pavyzdžių, likučiai renkami pudami dantų tarpais. Tiesioginiai puliai įeina vėliau kraują ir padaro vieškelį įvairioms bakterijoms.

Borden's Eagle Pienas pasiūdo esąs brangus veikėjas nukovojantis nedapenėjimą, nes užlaiko savy vitaminus ir mineralus pradintėje celybėje.

Idant ir Lietuvė motina žinotų kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, Borden's Kompanija išleido Lietuvių kalboje pamokinių kaip paruošti Borden's Eagle Pienas visokių amžių kuditams. Jei nori kopijos tų instrukcijų, iškirpkite kuponą iš laikos nuo laiko telpantių pagarsinimų ir prišiusk jį, o jie su mielu noru visai dykai jums prišius jį.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

BIZNIERIAI GARSINKTĖS „TEVYNEJE“.

Niekas nėra pergera jūsų kūdikui. Duokite jam geriausį — Borden's Eagle Pieną. Jis absoliutiškai saugus ir grynas.

Jei pasiūsite šį apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, jie pasakys jūsų kalboje, kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

12

THE BORDEN COMPANY
EAGLE BRAND
CONDENSED MILK
MADE IN U.S.A.

Nuo Skausmų

krutinėje ir strėnose, nuo strėndieglis, užsigavimo, itempimo, štyvumo vartok

Severa's Gothardol.

Tai naminis linimentas greitai palengvina plėšiančius nepakendiamus reumatizmo ir neuralgijos skausmus.

Kaina 30 ir 60 centai.

Pirmiausia kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

EKSTRA DIDELIS BARGENAS.

Pamatykite visą pasaulį per mūsų puikų stereoskopą, kuris yra padirbtas iš geriausios medžiagos. Jūs galite matyti paveikslus kaip ir tikrai gyvenime. Vaizdai iš Pasaulinio Karo. Istorijos vietos Amerikoje. Dėdės Samo kariški laivai. Kristaus gyvenimas. Vizitas Romos ir Venecijos, taipgi daugelis kitokių puikių vaizdų. Su kiekvienu stereoskopu mes duodame 100 rinkinių ir geriausios rūšies vaizdų. Taipgi mes pasiūčiame gero modelio gvarantuotą laikrodėlį, puikiose nikelio lukštuose, kuris laiką rodo labai teisingai ir tesės jums per daugelį metų. Laikrodėlių, Stereokopų ir 100 vaizdų vertės mažiau, \$8.00 mes parduodame tik už \$4.75. Su kiekvienu orderiu mes pasiūčiame dykai revolvėrį B. C. 22 kalibro, kuris yra padirbtas puikiai ir su kuriuo jūs galite apsaugoti savo namus. Prišiusk tik 35 centus del persiuntimo, o \$4.75 užmokėsite, kaip tuos daiktus aplaikiusite savo namuose. Užganėtinimas, gvarantuotas arba pinigai bus sugrąžinti. Siųskite orderį dabar, kol kaina pigi. Adresuokite:

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Desk 55,
CHICAGO, ILL.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų, Nagų skaudėjimą, Sals, Rankų, Kojų, štripsus, Dūšius, Gelius skaudėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne ronas).

Tuostandiai žmonia yra išgydo o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati averia su la nados gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už persiuntimą.

Klauskite pas aptiekorius DEL DEKSNIO NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U.S.A.

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TEVYNEJE“.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo \$50 iki \$75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali būti mūsų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokymosi.

S A N D A R A,

327 E Street, BOSTON 27, MASS.

savaitinis lietuvių visuomenės, politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, leidžiamas kas šeštadienis „VARPO“ Spaudos bendrovės lėšomis, iš Chicago, Illinois.

VARPAS plačiai nušviečia Chicago lietuvių gyvenimą, draugijų, SLA. kuopų ir kitų vietos organizacijų veikimą.

VARPAS stropiai gina lietuvių reikalus ir aiškina čia Amerikoje gyvenančių ir Lietuvos žmonių teises.

VARPAS rašo teisybę be vinyojimo ir gina darbo žmonių reikalus.

Pamatymui pora „Varpo“ num. siunčiame dovanai. Rašyk mums šiandien, adresuojant:

V A R P A S Publ. Co.,

3251 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telegrafinės Pinių Perlaidos 50 Centu

NAUJENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktų Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJENOS pasiūnia už 50 centų.

PINIGAI NUBEINA LIETUVON I 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėti kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,

1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Kas tai yra —

„ŽMONIJOS ISTORIJA“

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradėdanti apskaityti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvūnų, apsakoma plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.

Leidžia „Dirva“ — kas iš kalno užsiprenumeruos gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

Didžiausias veikalas už tokius pinigus!

Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje.

(Reikalaukite cirkulioro dykai, paaškinančio apie knygą)

„GALIUNAS“

Drama iš Lietuvių pasakiškų kėvų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

„DIRVOS“ KNYGYNAS,

3352 Superior Avenue, CLEVELAND, O.

SUSIVINIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 85 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 20c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latvai, Suomia, Anglai 20c.
Kelionė į šilavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Susiprato — pusl. 64 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už
pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parsė G. H. Wells)
292 pusl. 2.25
Angliškais-Lietuviškais Žodynas, 834 pusl. 6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00
Rankvedis Anglų Kalbos, 310 pusl. 2.50
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų) 392 pusl. 2.25
Tukstantis ir Viena Naktis — 298 pusl. 1.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo
pradžiai) 125 pusl.75
Aritmetikos Uždavynas (Vadovėlis
aritmetikos pradžiai) 103 pusl.50
Lietuvos žemlapis 1.00
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su
daugybe paveikslų) 4.00
Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m.
leidinys — 260 pusl. 1.00
Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai
lietuviškos kalbų. Sutaissė A. Lalis.
Pusl. 1,274. Kaina \$10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko
sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų,
chorų, etc.
Eglė (žalčių Karalienė) \$10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas 75c.
Liet. Dainos \$1.50
Birutės arija 80c.
Pasaka (Dramatiška daina) 80c.
Kanklės 1920 m. \$2.00
Aras, kvartetas 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Biznieriams Garsinkitės „TEVYNEJE“.

DABAR UŽSIRAŠYK

“AMERIKOS LIETUVI“

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražią dovaną knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškas popierais.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

“AMERIKOS LIETUVIS“

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

RUOSIAMASI PRIE JAUNOLIŲ MOKYKLOS ATIDARYMO.

SLA. 83 kuopa, Brooklyn, N. Y., yra nutarusi ir šią žiemą palaikyti Jaunuolių Mokyklą, kuri paskėmingai veikė pereinamojo mokslo sezonu. Išrinktoji komisija, kartu su apsiėmusiais mokyti mokytojais, jau turėjo apie porą susirinkimų ir nutarė su pradžia sekamo mėsio atidaryti mokyklą. Visa bėda tik tame, kad Brooklynio lietuviai ant tiek nusigyneno, kad net mokyklos reikalams nėra tinkamos vietos ir labai sunku gauti bent kiek tinkamesnę vietą. Vienok komisija tuo reikalu darbuojasi ir tikimasi, kad su pradžia sekamo mėsio tikrai bus galima mokyklą atidaryti.

Todel Brooklynio lietuviai, kurie turi mokyklos amžiaus vaikų ir norėtų juos išmokyti lietuvių kalbos ir rašybos, dabar jau turėtų rengtis prie jų užregistravimo į mokyklą. Kuomet bus pradėta registruoti ir kur, bus pranešta kiek vėliau.

Mokyklos draugas.

GRAŽUS POKILIS.

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 13 d., Brooklynio lietuvis D-ras J. Paulionis, vaikų ligų specialistas, savo namuose buvo paruošęs gražų pokilį, kurin buvo sukvietusi gražūs burelis daugumoje čionai augusių lietuvių profesionalų ir aukštesniųjų mokslų studentų. Dalyvavo apie 30 ypatų ir nežiurint, kad čionai buvo ir keli žymūs amerikoni profesionalai, mūsų jaunieji inteligentai daugiasiai kalbėjosi lietuviškai. Šis pokilis suruoštas išleistuvėms ir seminarijai Dr. Paulionio brolio — Kazio Paulionio ir jų gimnaziinio Juozo Aleksino. Iš tikrųjų smagu matyti tokias gražus burelis čionai augusių inteligentų, kurie vis dar jaučiasi lietuviais.

Beveik dalyvavęs.

ATSILANKĖ REDAKCIJOJE.

Rugsėjo 12 d. aplankė SLA. Centrą ir „Tėvynės“ redakciją SLA. 35 kuopos narys Jonas Andziulaitis iš Wilkes Barre, Pa. Jaunuolis Andziulaitis atnyko New Yorkan į įstojamuosius egzaminus į Kolumbijos Universitetą ir tikisi egzaminus išlaikyti ir įstoti į šį žymų universitetą mokytiis advokato profesijai reikalingų mokslų. Jis jau mokinosi du metus Kolumbijos Universiteto kolegijoje ir dabar dirba Rochester, N. Y., Darbo Departamento tarnyboje, valstijos darbininkų apdraudos biure prie kompensacijų išmokėjimo. Universitetą pradės išnauju lankyti tik su antruoju šių metų mokslo semestru, su pradžia vasario mėnesio sekamų metų.

Jaunuolis Andziulaitis yra gimes ir augęs Amerikoje, tačiau labai gražiai kalba lietuviškai, skaito lietuvių laikraščius, ypač SLA. organą „Tėvynę“ ir pilnai seka netik SLA. reikalus, bet ir visą Amerikos lietuvių ir Lietuvos gyvenimą ir tais klausimais labai susidomėjęs. Begalo smagu sutikti tokius čionai augusius jaunuolius, kaip p. Andziulaitis, kurie yra grynai susipratę lietuviai. Ir toki jaunuoliai duoda mums vilties, kad prie gerų norų ir pastangų galima palaikyti lietuviškus ir čionai augusius jauniuolius.

PRASIDĖJO VIESOSIOS MOKYKLOS.

New Yorko Apšvietos prezidentas, Jurgis J. Ryan, paskelbė pranešimą, kad šiemet viešosios New Yorko mokyklose mokinių skaitlius sieks apie milijoną. Šion skaitlius sieks

miesto lėšomis užlaikomų pradžios mokyklų ir aukštesniųjų mokyklų mokinių. Su šių mokslo metų pradžia yra atidaryta 38 nauji mokyklų namai, kuriuose bus vietos 62.171 mokiniams ir tuo būdu nors dalinai sumažės mokinių skaitlius, kurie priversti lankyti mokyklas ne pilną laiką. Visos viešosios New Yorko mokyklos prasidėjo pereinamojo mokslo metų, rugsėjo 14 dieną. Dabar viso mokyklų namų New Yorko su priemiesčiais yra 638, kuriuose mokina apie 30,000 mokytojų.

POLICIJOS ŽAISLAI.

Pereitą šeštadienį, rugsėjo 12 d., prasidėjo New Yorko policijos taip vadinamieji metiniai žaislai, kurie yra laikomi Jamaica lenktynių plectuje. Atidaryme šios metinės policijos šventės dalyvavo visa galima policija, su patim policijos komisierium Enright ir visais aukštais viršininkais priešaky ir taipgi dalyvavo miesto majoras Hylan ir apie 30,000 minia. Šitie policijos žaislai tęsis visą savaitę ir kaip atidarymo dienoje, taip ir vėliau kiekvieną dieną policija demonstruoja savo išsilavinimą jos pareigų ėjimo srityje, kaip gaudant vagius, gelbstint nelaimėje patekusius žmones ir kitais reikalais ir taipgi esti kitokių žaislų ir gražių parodų.

SUSTREIKAVO BARZDASKUCIAI.

Pereitą savaitę sustreikavo Barberių Unijos lokalas Nr. 900, kuris apima aukštutinę dalį miesto, nuo 59-tos iki 125-tos gatvių. Šis streikas paliečia 200 barzdaskutyklų. Barzdaskučiai reikalauja didesnių algų ir trumpesnių darbo valandų, taipgi su didesniu primokėjimu už viršlaikį, kuomet tokis pasitaiko dirbti. Tikrinama, kad streikas greitai pasibaigs, nes barzdaskutyklų savininkai jau norį nusileisti ir išpildyti darbininkų reikalavimus.

ISVYKO ATOSTOGŲ.

„Tėvynės“ spaustuvės darbininkas linotaiptistas M. Vasilauskas rugsėjo 9 d. pasitraukė porai savaitės atostogų.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS.

322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH

Valandos:
12-2 p. m. ir 6-8 p. m.

Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

NAUJAS

Aušros Knygyno Katalogas

Syky ir Kalendorius
1926 ir 1927 Metų.

Visi, kurie prisijus 15 centų stampomis padėgimui persiuntimo lėšų, aplaiks Aušros Knygyno Katalogą. Kataloge randasi visos geriausios knygos, kurios buvo išleistos Lietuvoje ir Amerikoje iki Rugsėjo-Augusto 1 dienos, 1925 m. Taipgi Kalendorius 1926 ir 1927 metų su amerikoniškoms ir bažnytinėms šventėms. Vienas iš turtingiausių katalogų lietuviuose, gausiai iliustruotas.

AUSROS KNYGYNAS
3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS KRIAUCIUS.

Kriaucius, kuris nori turėti pastovų, be sloko darbą, malonėkite atsiųsti ir sykiu pažymėti už kiek dirbtumėte ant savaitės. Darbas, taistyti ir prosyt su mašina senus drabužius.

M. ARMINAS,
2720 S. Washington Ave.,
Saginaw, Mich.

Paieškojimai

PAIESKAU savo draugo Povilo Janušonio ir Z. Raginsko. Iš Lietuvos paeina: Suvalkų rėdybos, Sankorų kaimo. Jei kas žinote apie juos malonėkite man pranešti, nes aš turiu labai svarbų reikalą. Adresas:

F. RAGINSKAS,
State Sanatorium,
So. Mountain, Pa.

PAIESKAU senų draugų, su kuriais gyvenau Pittston, Pa. 25 metai atgal. Andrius Masonis paeina iš Lietuvos kur ten iš Dzukijos ir Motiejus Stankevičius, Prienų parapijos, Strielčių kaimo. Prašau draugų atsiųsti, jei dar gyvi arba kas juos žino pranešti man šiuo adresu:

FRANK PUKAS,
P. O. Box 92, Seltzer, Pa.

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS I ABI PUSI.

Trečioje klasoje sulig laivo i Kauną ir atgal nuo \$203 iki \$215 GERA NAUJAIENA. Naujas Suv Valst. įstatymas paveldja atlatykti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliūčių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.

Mūsų dideli laivai milžinai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC, etc. siūlo greitą kelionę i Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitę.

Visi mūsų 3-čios klasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešioms žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas. Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

SKAUSMAS KUR? PAMINKIT.

YRA GERAS DEL:

1. Ramatisko gėlimo.
2. Nerviško galvos skausmo.
3. Neuralgijos skausmo.
4. Mešlungiško traukimo.
5. Kietsprando.
6. Skausmo šonų, krutinės ir pečių.
7. Apsideginimo ir žaizdų.
8. Apsisaugojimo nuo uodų.
9. Skaudančių muskulių.
10. Apsisaugojimo nuo užuodų, jimo, nuo silpnų atsitikimų, idreskimo ir t. t.

Prekė 35c, 65c. ir \$1.25.

Del patarimo arba knygtės rašykite i:

ALBERT G.

GROBLEWSKI & CO.,

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Dept. 14, Plymouth, Pa.

Parsiduoda Ukė

Geromis sąlygomis parsiduoda ukė iš 40 akrų žemės su duobtuvu gyvenamam namui iš 15 kambarių — pastatytu iš akmenų. Tvirtas del 19 galvių, taipgi 8 karvės, 3 arkliai, 100 vištų ir su visa ukė reikalinga mašinerija. 25 mylios nuo Philadelphia. Kaina \$11,500.00. Pirmą morgičių \$6,000.00 turi First Lithuanian Building and Loan Association iš Philadelphia. Iš karto įmokėti reikalaujama \$5,500.00. Ši ukė yra prie didžiojo kelio ir tik trys ketvirtadaliai mylios nuo geležkelio stoties. Miestas visai netoli ir į tris ar penkis metus ši žemė bus galima išdalinti į lotus ir parduoti budavojimui namų, nes miestas plečiasi. Priežastis pardavimo: suaugo vaikai ir pinigai reikalingi kitam bižniui. Atsiųskite pas:

JOHN ADAMS,
Box 137, Landale, Penn'a.

TAI NE SAPNAS

Pirmų-pirmausias išplaukimas
IŠ NEW YORKO TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
BALTIJOS AMERIKOS
LINIJOS

EKSKURSIJA LAIVU „LITUANIA“
13-tą Spalio, 1925

PIRMĄ KARTĄ ISTORIJOJ
Reguliariskasis pasażierinis laivas vežs ekskursiją stačiai į Tėvynę-Lietuvą

Iš New Yorko į Klaipėdą

Nereikės persėst, nereikės bagažą vilkti iš vietos į vietą, iš laivo į laivą, iš traukinio į traukinį — tiesiai iš porto į portą — tai tikra geradėjystė šeimynoms, moterims ir vaikams. Tuojau užsisakykit vietas ir prisidėkit prie burio ekskursantų, nes kita proga važiuoti stačiai į Klaipėdą greit nepasitaikys. Kompanijos ištyręs palydovas, Jūsų tautietis Juozas Smitras, važiuos drauge ir suteiks savo pagalbą.

Išplaukimai iš New Yorko:
LAIVAS „ESTONIA“ 22 RUGSĖJO
EKSK. LAIV. „LITUANIA“ 13 SPALIO
tiesiog į Klaipėdą
LAIVAS „ESTONIA“ 3 LAPKRIČIO
KAINOS LAIVAKORČIŲ:

3-čia klasa į Klaipėdą ————— \$107.00
3-čia klasa į Klaipėdą, perkant abi pusi, sučėdysi \$44.50, \$181.00
2-tra klasa į Klaipėdą ————— \$132.50
2-tra klasa į Klaipėdą, perkant abi pusi, sučėdysi \$27.50, \$247.50
„Head-Tax“ ir „Revenue-Tax“ atskirum.

Kreipkitės prie vietinių agentų, ar i
BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

“VILNIS”

LIETUVIŲ DARBININKŲ
DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
8 PUSLAPIŲ.

Išsina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.
VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nutikimų.

Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiame veltui.
VILNIES prenumeratos kaina Amerikoje: metams \$3.00; pusei metų \$1.75; Chicagoje ir užrubežij, metams \$3.50; pusei metų \$2.00.

“VILNIS”
3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

AMERIKA

IR
AMERIKOS LIETUVIAI

Nauja, K. Gineičio, Lietuvos Atstovybės Londono sekretoriaus ir buvusio vieno iš „Lietuvos“ redaktorių, išleista knyga apie Ameriką ir amerikiečius su 167 paveikslais draugijų, veikėjų, miestų, seimų ir taip toliaus.

Apdaryta i gražius apdarus, pusl. 325,
stora knyga su persiuntimu — \$3.00
Be apdarų ————— 2.50

VIENYBĖ,
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

DUSULYS

Didžiausias dusulio antpuolis ir dusinantis Hay Fever simptomai palengvinami ir išvaldomi nuo delimitės sekundų iki trijų minučių, vartojant Dr. R. SCHIFFMANN'S ASTHMADOR, kuris tiesiogiai padeda ligos šalinimui, sustabdomas saudu ir ramų miegą lovoje, tiems, kurie kitais turėtų naudoti kėdėje. Priėmęs musa savo vargą ir išsikvėpus parašytą adresą ir gausi mūsų svėdymą visiškai DYKAL. Dėk musa progy įrodyti tarsi mūsų kaltais. ASTHMADOR yra parduodamas per visus aptiekorius abelrai visose dalyse pasaulio. Priėmęs savo adresą del persiuntimo
R. SCHIFFMANN CO., 1734 N. Main Street, LOS ANGELES, CAL.

Pardavimas! Didžiausias Pasaulyje
Nupigintas Pardavimas!

14 Kavalkų Aukštos Rusies Miegurmo
Setas Vertės \$16.98. Laikė šio Didelio
Specialio Išpardavimo Kartu su Ku-
ponu tik \$8.98

PONIOS: Stai tūra proga pinigų sutaupymui. Todel pasinaudokite šia proga dabar. Šis didelis pasiūlymas tęsis tik tol, kol parsiduos 2000 šitų setų. Kadangi šis pasiūlymas yra skaitomas didžiausiu kokiis bent kuomet buvo padarytas ir tikrenybėje 600 setų buvo parduota pirmą dieną, kuomet šį didelį pardavimą pradėjome, todėl ir tie 2000 setų, skirti šiam pardavimui, gal' būti parduoti viena savaitę, todėl neatidėliokite. Mes nenorime, kad jūs butumet nepatenkinti.

SIS BRANGUS AUKŠTOS RUSIES 14 KAVALKŲ
SETAS SUSIDĖDA IŠ SEKANČIŲ DALYKŲ:

- 1) 1 puikus aukštos rusies lovos uždangalas, kaip parodyta, tvirtai sutverti iš geriausios rusies medvilnės siūlai ir tyriai paltai nubahtinti, tvirtai atsiūlėtais kraštais, lygiakerčiais kam-pais ir puikiais išmargintais. Skalbisis labai gerai ir laikys per daugelį metų. Didumas apie 72x84 coliai.
- 2) 2 aukštos rusies plokšės be susiuvimo paklodės, padarytos iš geros rusies ranka nuplėšto muslino, tyriai baltai išbal-tintos. Didumas 72x90 colų. Skalbisis gerai ir atlaikys gerą dėvėjimą.
- 3) 4 rankoms siuti paduškų apvalkalai, pasiuti iš puikios rušies ranka nuplėšto muslino, tyriai baltai išbalinti. Didumas 42x36 coliai.
- 4) 6 aukštos rusies stori turkiški abrusai. Šitie abrusai yra dideli. Išaušti iš geros rusies medvilnės siūlų, išbalinti kai sniegas baltai, atsiūlėtais galais su spalvuotu pamarginimu. Didumas apie 18x36 coliai.
- 5) 1 puikus storas su vilnų priemaisomis blanketas. Tvirtai sutvertas iš ilgos tvirtos medvilnės ir vilnos su minkštu šveniniu paviršium. Galai gražiai atsiuti ir tvirtai atsiūlėti. Šis blanketas yra šilta: tvirtas dėvėjimui ir gražiai išmargintas.

KIEKVIENI NAMŲ REIKALINGI ŠITŲ PUIKIŲ REIKMENŲ, BET KUR JAS GAUTI MUSŲ SPECIALE PUSIAU NUMAŽINTA KAINA?

TIK IŠPILDYKIT ŽEMIAU TELPANTI KUPONA ŠIANDIEN. NESIŪSKITE PINIGŲ. Prisiųskite tik 35c. pašto ženkleliais persiuntimo lėšoms apmokėti. Užmokėsite specialę kainą \$8.98 kuomet šitie dalykai bus jums pristatyti.

ATMINKITE: Kad šis mūsų kaina už minimum dalykus ger-tik su kuponu juos užsisakant. Ir ne daugiau kai vienas setas bus parduodamas kiekvienam kostumeriui.

DYKAI KUPONAS No. 600 VERTĖS \$8.00 DYKAI
ADAMS MAIL ORDER CO.,
Madison & Union Sts., Dept. 808, Chicago, Ill.
Gerbiame: — Su šiuomi prisiūnčiu 35c. pašto ženkleliais, už kuriuos malonėkite prisiųsti man šiu 14 kavalkų setą, kaip aukščiau iliustruotas, už šiu specialę kainą \$8.98 su šiu kuponu. Taipgi yra suprantama, kad mano pinigai bus sugrąžinti, jei nebučiu pilnai patenkintas.
Vardas
Adresas
Miestas Valstija